

De antieke opvatting van dienstbaarheid (Kristensen, 1934) ¹

1	Inleiding tot de antieke opvatting van dienstbaarheid	3
2	De wijding tot slaaf	4
2.1	Het Romeinse <i>sub-corona</i> -gebruik bij de verkoop van een krijgsgevangene	5
2.2	Het Romeinse gebruik van de <i>ver sacrum</i>	6
2.3	Conclusie: de identiteit tussen offerdood, ballingschap en slavernij	7
3	De verwantschap tussen de goden van de onderwereld en de slaven	8
3.1	De verwantschap tussen de Lares en de slaven	9
3.1.1	Het feest der Compitalia	10
3.1.1.1	Algemene opmerkingen t.a.v. het Laren-feest der Compitalia	11
3.1.1.2	Verklaring van de rol der slaven tijdens de Compitalia	12
3.1.2	De legende van Servius Tullius en die van Romulus	13
3.2	De verwantschap tussen Saturnus en de slaven	14
3.2.1	Algemene opmerkingen t.a.v. Saturnus en de Saturnalia	15
3.2.2	De gezagswisseling tussen heer en slaaf als kenmerk van de Saturnalia	16
3.2.3	De vrijlating van Saturnus als kenmerk van de Saturnalia	17
3.2.3.1	Inleiding tot de vrijlating van Saturnus als kenmerk van de Saturnalia	18
3.2.3.2	De betekenis van gebondenheid m.b.t. de goden van de onderwereld	19
3.2.3.3	De gebonden god in Egypte	20
3.2.4	De verkiezing van een slaaf tot koning als kenmerk van de Saturnalia	21
4	De sacrale positie der slavinnen	22
4.1	Inleiding tot de sacrale positie der slavinnen	23
4.2	De Nonae Caprotinae	24
4.2.1	Karakter en verloop van de Nonae Caprotinae	25
4.2.2	Verklaring van de oorsprong van de Nonae Caprotinae door de klassieken	26
4.2.3	Verklaring van de oorsprong van de Nonae Caprotinae door Kristensen	27
4.2.3.1	De kern van de Nonae Caprotinae (Kristensen)	28
4.2.3.2	Seksuele symbolen van de Nonae Caprotinae (Kristensen)	29
4.2.3.3	De rol van Tutela of Philotis (Kristensen)	30
4.2.3.4	Conclusies t.a.v. de kern van de Nonae Caprotinae	31
4.3	De positie van de Vestaalse maagden	32
4.3.1	Inleiding tot de positie van de Vestaalse maagden	33
4.3.2	De Vestaalse maagden als bruiden	34
4.3.3	De bruidegom van de Vestaalse maagden	35
4.3.3.1	De bruidegom van de Vestaalse maagden volgens het oudere onderzoek	36
4.3.3.2	De bruidegom van de Vestaalse maagden volgens Kristensen	37

4.3.4	Conclusies t.a.v. de positie van de Vestaalse maagden	38
5	De slavendienst als sacrale plicht	39
5.1	Inleiding tot de slavendienst als sacrale plicht	40
5.2	Herakles als de mythische dienaar in Griekenland	41
5.2.1	Algemene opmerkingen t.a.v. Herakles als de mythische dienaar in Griekenland	42
5.2.2	Herakles' overgang naar de andere wereld.....	43
5.2.3	De werken van Herakles.....	44
5.2.4	Herakles als slaaf en als verlosser	45
5.3	De mythische 'dienaren van Horus' in Egypte.....	46
5.3.1	Algemene opmerkingen t.a.v. de mythische 'dienaren van Horus' in Egypte	47
5.3.2	De taken van de 'dienaren van Horus' en hun plaats van werkzaamheid	48
5.3.3	Conclusie t.a.v. de 'dienaren van Horus' in Egypte	49
5.4	De 'dienaar van Jahweh' in Israël	50
6	Conclusie t.a.v. de antieke opvatting van dienstbaarheid.....	51
7	Concordantietabel	52

1 Inleiding tot de antieke opvatting van dienstbaarheid

- a. De slaaf is de **typische dienaar**, omdat hij de meest extreme vorm van dienstbaarheid vertegenwoordigt, aangezien hij geheel afhankelijk en onvrij is.
- b. Er is wel een groot **verschil** tussen de oudere, **antieke** houding t.o.v. de dienstbaarheid en de latere, **klassieke** opvatting, die tot in onze tijd voortduurt.
- c. Volgens de klassieken stond de slaaf **buiten het recht** en was hij slechts **bezit van de heer**:
 1. Aristoteles (Πολιτικά):
κτημα τι εμψυχον 'een bezit, maar levend'.
 2. Plato (Νομοι) en Cato (De agricultura):
χαλεπον κτημα 'een moeilijk te behandelen bezit'.
- d. Het **maatschappelijk leven** van de antieke volkeren berustte op een **sacrale grondslag**, het ideaal van de *Civitas dei*:
 1. De wetten en instellingen waren **heilig**.
 2. Besluiten werden genomen na raadpleging van **omina**.
 3. Alle sociale gemeenschappen (stammen, families e.a) waren **religieuze gemeenschappen** met een eigen cultus en sacrale regelingen.
 4. **Ook de slaven** vielen binnen de sacrale constitutie en namen deel aan de huiselijke en publieke cultus.
- e. **Conclusie**:
 1. **Wallon** (modern onderzoeker):
De deelname van de slaven aan de cultus kwam doordat men zich slechts weinig slaven kon veroorloven en hen als huisgenoten zag, maar hun positie was en bleef gelijk.
 2. **Kristensen**:
 - i. De **deelname van de slaven aan de cultus** is niet te danken aan een humane behandeling, maar kwam **door hun positie in de sacrale constitutie**. Ze hadden een sacrale taak in de *Civitas dei*.
 - ii. Toen de **klassieke beschaving** een eind maakte aan de sacrale samenleving, kwam ook **aan de sacrale positie van de slaven een eind**. Ze waren nu slechts bezit.
 - iii. Uit traditie en overlevering blijken die verschillende posities van de slaven.

De antieke opvatting van dienstbaarheid

2 De wijding tot slaaf

2.1 Het Romeinse *sub-corona*-gebruik bij de verkoop van een krijgsgevangene

- a. Bij de verkoop werd de krijgsgevangene **bekranst als teken van heiligheid**:
 1. **Gellius**:
corona signum erat captivorum venalium 'de krans was het teken van de te koop aangeboden krijgsgevangenen'.
 2. **Samter** (modern onderzoeker):
De krans duidt heiligheid aan, omdat de krijgsgevangene als potentieel offer gedood behoorde te worden, zoals bij de Cimbriërs (Kimbren) (Strabo).
 3. **Kristensen**:
 - i. Het probleem is dat de feitelijke offerhandeling niet doorgaat, maar de verkoop wel, terwijl de krans, die verband houdt met de offerhandeling, op het hoofd blijft van de krijgsgevangene, die nu slaaf is.
 - ii. **Conclusie**:
De verkoop is een heilige handeling en de bekransing geeft dit aan.
- b. Het bijzondere karakter van de verkoop:
 1. **Gellius**:
Emptori venditor nihil praestat 'De verkoper kan de koper geen enkele waarborg geven':
De verkoper kan geen garantie geven voor de bijzondere koopwaar, en daarop duidt de krans. Maar waarom dit teken van heiligheid gebruikt werd, wist men niet meer.
 2. **Kristensen**:
De verkoop was inderdaad bijzonder: men kocht een **heilig voorwerp**, waarvan de **heiligheid overging van krijgsgevangene op slaaf**. Hij blijft aan de goden gewijd.

2.2 Het Romeinse gebruik van de *ver sacrum*

- a. Typerend voor de *ver sacrum* is de **vervanging van de offerdood door ballingschap**:
 1. Vooral na een misoogst werd aan Mars, de god van het groeiende zaad, de belofte gedaan de totale oogst van het volgend voorjaar, maar ook de pas geboren dieren en kinderen, aan hem te offeren.
 2. De feitelijke offerdood wordt vervangen door verbanning, wanneer de latere volwassen kinderen naar het buitenland trekken om koloniën te stichten en een nieuw leven te beginnen.

- b. **Verklaring van de vervanging van de wijding in de *Ver sacrum***:
 1. In de oudheid stond **verbanning gelijk aan de dood**:
Het buitenland stelde de wereld van de dood voor, waar andere goden en instellingen heersen, door een heilige grens van het eigen land gescheiden.
 2. Daarom kon de **offerdood vervangen** worden **door ballingschap**, want ballingen werden uit deze wereld verwijderd en gewijd aan de goden.

2.3 Conclusie: de identiteit tussen offerdood, ballingschap en slavernij

- a. Zowel balling als krijgsgevangene was vrijgesteld van de offerdood. De krijgsgevangene bleef als slaaf een *homo sacer*: de **slavernij verving de offerdood** en de slaaf was **gewijd aan de goden van de andere wereld** (de onderwereld, het dodenrijk).
- b. De **goden van de onderwereld** zijn de schenkers van leven en rijkdom en de **slaven zijn hun verwanten**, die zorgen voor het blijvend leven van de familie. Dienstbaarheid heeft dus een sacraal karakter en de bekransing getuigt hiervan.

3 De verwantschap tussen de goden van de onderwereld en de slaven

3.1 De verwantschap tussen de Lares en de slaven

De antieke opvatting van dienstbaarheid - De verwantschap tussen de goden van de onderwereld en de slaven - De verwantschap tussen de Lares en de slaven

3.1.1 Het feest der Compitalia

3.1.1.1 Algemene opmerkingen t.a.v. het Laren-feest der Compitalia

a. Het karakter der Compitalia:

1. Het belangrijkste feest van de Lares.
2. De slaven vormden de leiding van deze cultus.
3. Offers aan de Lares werden gebracht:
 - i. op kruispunten van wegen of grenzen (*compita*), dus openbare plaatsen;
 - ii. bij de huiselijke haard van de familie.

b. Het karakter van de Lares:

1. Over de **oorsprong van de Lares** verschilt men van mening:
 - i. Wissowa:
goden van het veld en de grond van de familie met latere verering bij de haard;
 - ii. Samter:
dodengeesten die hun plaats hebben bij de haard;
 - iii. Kristensen:
de Lares en hun verering hebben **meer dan één oorsprong**.
2. Het **wezen van de Lares volgens de klassieken**:
 - i. Het waren aardgeesten:
 - (1) Cultuslied van de Fratres arvales (vereerders van de aardgodin Dea Dia, vgl. Tellus en Ceres):
Mars en de Lares wordt om hulp gesmeekt na een misoogst.
 - (2) Lar familiaris in de haard:
Deze zorgde voor het blijvend leven van de familie.
 - ii. Het waren dodengeesten:
 - (1) Servius grammaticus (Commentaar op de Aeneis):
Het zijn *manes piorum* 'heilige dodengeesten'.
 - (2) Grieken:
Het zijn ἥρωες 'heroën'.
 - iii. Ze lijken op de Genii en de Penates.
3. **Algemeen karakter volgens Kristensen**:
 - i. Ze zijn **beschermgeesten der familie**, de schenkers van voedsel en kinderen.
 - ii. Hun **werkingsgebied** is de **onderwereld**, waaruit ze het leven der aarde en der mensen doen opgaan.

3.1.1.2 Verklaring van de rol der slaven tijdens de Compitalia

De slaven hebben de leiding in de cultus tijdens de Compitalia:

1. Verklaring der klassieken:

- a. Dionysius Halicarnassus:
 - i. De slaven zijn vrij van dienst en vereren de Lares.
 - ii. Ze mogen dit doen 'omdat de dienstbaarheid der slaven bij de Lares in bijzondere gunst staat'.
- b. Cato (De agricultura):
 - i. De *vilicus* (een slaaf die leiding gaf aan andere slaven) bracht het Laren-offer zowel op het veld als bij de huiselijke haard.
 - ii. De *vilica*, zijn vrouw, sprak het gebed voor de zegen der familie.

2. Verklaring volgens Kristensen:

- c. De rol der slaven is **niet te danken aan menslievendheid** om hun een feest te gunnen, maar een ernstige aangelegenheid.
- d. Door de gunst der Lares kregen de slaven deze rol toebedeeld, want **zij handelden in opdracht van de Lares**, die voor het heil van de familie zorgden.
- e. De slaven konden zich beroepen op **sacraal recht**, want zij waren de dienaren van de Lares, hun beschermers.
- f. **Slavernij** was een **heilige taak**, getuige de bekransing, en de slaaf was gewijd aan de goden der onderwereld.

3.1.2 De legende van Servius Tullius en die van Romulus

- a. **De legende van Servius Tullius:**
 1. Zijn vader is de Lar familiaris van het huis der Tarquiniërs.
 2. Zijn moeder is de krijgsgevangene en slavine Oeresia.
 3. Servius Tullius is een slaaf en maakt het Laren-feest (de Compitalia) tot het feest der slaven. Later wordt hij koning.

- b. **De legende van Romulus:**
 1. Zijn pleegvader is de slaaf Faustulus.
 2. Zijn pleegmoeder is de slavine Acca Larentia ('Larenmoeder').
 3. Romulus treedt op in de plaats van een van hun twaalf kinderen, dat was gestorven. Later wordt hij koning.
 4. Deze slavenkinderen vormen de Fratres arvales, de vereerders van Dea Dia, de Lares en Mars.

- c. **De mythologische reden van de verering der Lares door de slaven:**
 1. Zowel Servius Tullius als Romulus heeft een goddelijke stamvader, de Lar familiaris. Ze zijn de **kinderen der Lares**.
 2. De Lares werden uitsluitend door slaven vereerd.
 3. Het feest der Lares was door hun zoon, een slaaf, gesticht.
 4. De eerste offeraar aan de Lares was Servius Tullius.
 5. In de cultus offert de *vilicus*, de hoofdslaaf, aan de Lar familiaris als zijn goddelijke stamvader.

- d. **Conclusies t.a.v. de reden betreffende het verband tussen de slaven en de Laren-verering:**
 1. De legende van Servius Tullius, de slaaf, is de cultuslegende of **ontstaanslegende** van de Compitalia, het slavenfeest.
 2. De slaven vereerden de Lares omdat ze volgens de mythe hun **stamvaders** waren.
 3. In de cultus **vertegenwoordigden** de slaven de Lares:
 - i. **Hun beider werkzaamheid stemt overeen:**
de verwerkelijking van het mysterie der onderaardse geesten ten behoeve van het onderhoud van de familie.
 - ii. **Vergelijk:**
De bebouwing van het Rharische veld te Eleusis als de verwerkelijking van het mysterie der Eleusinische goden.
 - iii. Door hun werkzaamheid bekleden de slaven een sacrale positie in de Romeinse samenleving.

3.2 De verwantschap tussen Saturnus en de slaven

3.2.1 Algemene opmerkingen t.a.v. Saturnus en de Saturnalia

a. Het karakter van Saturnus:

1. Een **chtonische god** van de wasdom en de rijkdom der aarde.
2. Hij is een **cultuurbrenger** (van beschaving, wetten en kunsten) onder de mensen en **verdwijnt** daarna (zoals de Babylonische Ea).
3. **Commentaar:**
Het is een kenmerk van de goden der onderwereld die de levenswetten kennen, dat zij eens de levenskunsten aan de mensen brengen en dan verdwijnen en terugkeren naar hun woonplaats.

b. Het karakter van de Saturnalia:

1. Het Saturnus-feest is in 217 v. Chr. opnieuw ingesteld, maar is zeer oud.
2. Het is een **staatsfeest** ter ere van Saturnus als schenker van rijkdom en welvaart.
3. Het is een **slavenfeest**, een *feriae servorum* ('vakantie der slaven').
4. Er vindt **gezagswisseling** plaats tussen heer en slaaf (zie 3.2.2).
5. Het **beeld** van Saturnus wordt **ritueel bevrijd** (zie 3.2.3).
6. Verkiezing van een **slaaf tot koning** gedurende het feest (zie 3.2.4).

3.2.2 De gezagswisseling tussen heer en slaaf als kenmerk van de Saturnalia

De gewone **gezagsverhouding** tussen de heer en de slaaf werd tijdens de Saturnalia (en in mindere mate de Compitalia) gewijzigd en zelfs **ritueel omgekeerd**:

1. De slaven waren de meerderen van hun heren.
2. De slaven waren de gunstelingen van de onderaardse goden, de uitvoerders van hun macht en dus met heiligheid bekleed.
3. **Conclusie** volgens Kristensen:
De rituele omkering heeft dus een **godsdienstige reden**.

De antieke opvatting van dienstbaarheid - De verwantschap tussen de goden van de onderwereld en de slaven - De verwantschap tussen Saturnus en de slaven

3.2.3 De vrijlating van Saturnus als kenmerk van de Saturnalia

3.2.3.1 Inleiding tot de vrijlating van Saturnus als kenmerk van de Saturnalia

Tijdens de Saturnalia werd het cultusbeeld van Saturnus in zijn tempel op het Forum van zijn boeien ontdaan:

1. Apollodorus (d.i. Pseudo-Apollodorus, Berends:
Compedes Saturni 'voetboeien van Saturnus', gelijk de voetboeien der slaven.
2. Macrobius (Saturnalia):
Laneum vinculum 'wollen band'.
3. **Conclusie** volgens Kristensen:
Saturnus werd als **slaaf** beschouwd omdat hij dezelfde werkzaamheid heeft als zijn dienaren.

3.2.3.2 De betekenis van gebondenheid m.b.t. de goden van de onderwereld

Gebonden zijn is de toestand van de dood:

1. Plutarchus (Περὶ Ἰσιδοῦ καὶ Ὀσιριδοῦ):
 - a. In de winter is **Pluto**, de god der Paphlagoniërs, gebonden en opgesloten; 's zomers beweegt hij en wordt hij vrijgemaakt.
 - b. Commentaar:
's Winters verkeert hij in de dood, 's zomers verrijst hij.
2. Vergelijk de betekenis van *fatum* (eig. 'godspraak') en *μορος* (eig. 'deel'):
 - a. 'noodlot', dus onvrijheid:
Dit is het leven der onderwereld (het absolute leven) dat door de goden bepaald wordt en geen rekening houdt met menselijke wensen.
 - b. 'dood':
Dit volgt uit a.
3. **Saturnus** is ook de heer van het absolute leven in de dood. Op zijn feest wordt hij, nadat hij is verdwenen, vrijgemaakt om te verrijzen uit de andere wereld, zodat hij de mensen vreugde en leven kan schenken.
4. De **slaaf** (*servus* 'gevangene, opgeslotene') was ook **met voetboeien gebonden**. Dit had naast een praktische ook een **sacrale betekenis**:
 - a. Door zijn boeien behoorde hij niet de wereld der (levende) mensen, maar aan de goden van de onderwereld.
 - b. De dienaren van Serapis (de Griekse Pluto) heetten *κατοχοι, δουλοι, δεσμοι θεου* 'de gevangenen, de slaven, de gebondenen van God'.
 - c. 'Gebonden slaaf' heette eenieder die zich wijdde aan de god van de onderwereld.
5. Vergelijk de betekenis van nl. **godsdiens**t en lat. **religio** 'gebonden zijn':
Samen drukken ze de dienstbaarheid in gebondenheid uit, die diegene kenmerkt die deze wereld verlaten heeft en de god der onderwereld dient.

3.2.3.3 De gebonden god in Egypte

a. Serapis:

1. **syncretistische god**, gevormd uit:
 - i. de Egyptische Osiris-Apis;
 - ii. de Babylonische Ea (*Šar apsî*);
 - iii. de Griekse Pluto.
2. **geschiedenis van Serapis:**
Het beeld van Pluto in Sinope (Paphlagonië) is ca 300 v. Chr. door Ptolemaeus I naar Alexandrië gebracht om te worden vereerd als Serapis.
3. **karakter:**
Serapis is een god van de dood en het verrijzend leven, want zijn beeld is dat van Pluto ('Rijkdom schenkende') (Plutarchus) of Dis Pater ('Rijke Vader') (Tacitus).
4. **vereerders:**
Deze heten 'gebonden van God', omdat ze de god van de onderwereld en de dood vereerden.

b. Het verband tussen Serapis en Saturnus:

1. Saturnus werd samen met Pluto (of Dis Pater) vereerd, m.n. in Egypte.
2. Saturnus is, evenals Serapis (Pluto), een gebonden god van de dood.
3. De dienaren van zowel Saturnus als Serapis waren 'slaven' of 'gebondenen', gewijd aan de god van de onderwereld.

3.2.4 De verkiezing van een slaaf tot koning als kenmerk van de Saturnalia

De verkiezing van een slaaf tot koning heeft een **sacrale betekenis**:

1. Zowel Servius Tullius als Romulus wordt van slaaf tot koning verheven.
2. De koning-slaaf vertegenwoordigde *rex Saturnus*.
3. De priester van Diana in het heilige woud heette *rex nemorensis* en was slaaf.
4. De feestdag van Diana (13 augustus) was een *servorum dies festus*.

4 De sacrale positie der slavinnen

4.1 Inleiding tot de sacrale positie der slavinnen

De sacrale positie van de **slavinnen** loopt **parallel** aan die der **slaven**:

1. De slavinnen waren aan de goden der onderwereld gewijd.
2. Zij vertegenwoordigden het mysterie van de **vrouwelijke energie** bij de opgang van het leven.
3. Ze waren de dienaressen van Juno en de Junones.
4. Ze staan in bijzondere relatie tot de **Vestaalse maagden**, de dienaressen van Vesta (Terra Mater).
5. Het slavinnenfeest (*feriae ancillarum*) was de **Nonae Caprotinae** (zie 4.2).

4.2 De Nonae Caprotinae

4.2.1 Karakter en verloop van de Nonae Caprotinae

- a. De Nonae Caprotinae is een **slavinnenfeest** ter ere van **Juno Caprotina** op 7 juli.
- b. De slavinnen trokken als matronen verkleed en onder leiding van een medeslavin de stad uit en offerden aan Juno onder een wilde vijgenboom (*caprificus*), waarbij vocht uit de boom met het offer werd vermengd.
- c. Ze gebruikten schunnige taal (*αισχρολογία*), die hoorde bij de cultus van de aard- en vruchtbaarheidsgodin.
- d. Er vond een steengevecht plaats.
- e. Ten slotte volgde een overwinningsoffer (*vitulatio*).

4.2.2 Verklaring van de oorsprong van de Nonae Caprotinae door de klassieken

Zij geven een **historische** verklaring:

Bij de **bedreiging van Rome in 390 v. Chr.** door de Galliërs redde de slavin Tutela of Philotis de stad door met haar medeslavinnen als matronen verkleed zich aan de vijand over te geven, waarna een orgie volgde. 's Nachts gaf Tutela de Romeinen een teken vanuit een vijgenboom om de afgematte vijanden aan te vallen. De Nonae Caprotinae zijn een herinnering aan deze overwinning.

4.2.3 Verklaring van de oorsprong van de Nonae Caprotinae door Kristensen

4.2.3.1 De kern van de Nonae Caprotinae (Kristensen)

Hij geeft een **godsdienstige** verklaring:

1. De Nonae Caprotinae vormen de herdenking van de **redding** van het volk door de **werkzaamheid der slavinnen** in religieuze zin.
2. Deze werkzaamheid hield minnen in, dus **seksueel gedrag**, maar eveneens in religieuze zin.
3. De **oorsprong** van de Nonae Caprotinae is **niet historisch**:
 - a. De Nonae Caprotinae zijn ouder dan de overwinning in 390 v. Chr.
 - b. Ook **Smyrna** kent een redding door slavinnen:
Plutarchus (Βιοι παραλληλοι):
 - i. De slavinnen, als matronen verkleed, gaven zich over aan het leger van Sardes toen dit Smyrna belegerde. Ze redden aldus de stad.
 - ii. De Eleutheriën van Smyrna zijn een herdenking van deze bevrijding.
4. **Conclusie**:
 - a. De slavinnenfeesten vormden een **parallel** met de slavenfeesten en hebben dezelfde grondgedachte.
 - b. De slavinnen waren **dienaressen van Juno**, de godin van de bevruchting en de geboorte, d.w.z. de zegevierende kracht van de vrouwen.
 - c. Als zodanig redden ze het volk en doen **nieuw leven** opgaan.

4.2.3.2 Seksuele symbolen van de Nonae Caprotinae (Kristensen)

1. De **geit** (*capra*):
 - a. Juno Caprotina, de 'geitengodin', bekleed met een geitenvel, werd vereerd bij:
 - i. de *caprificus* 'de bokkenvijg' of
 - ii. de *Capri palus*, 'de geitenvijver', op de Campus Martius (Plutarchus).
 - b. De geit was het symbool van bevruchting bij de Romeinen.
2. De **vijg** en de **vijgenboom**:
 - a. De vijg is Aphroditisch symbool.
 - b. Het vocht (*lac*) uit de vijgenboom, idem.
3. De **schunnige taal** hoort bij het menselijk geslachtleven.
4. **Conclusie:**
De **vrouwelijke seksualiteit** vormt de kern van het Juno-feest en wordt in symbolen uitgedrukt.

4.2.3.3 De rol van Tutela of Philotis (Kristensen)

1. De naam lat. *Tutela*:
 - a. 'beschermster';
 - b. naam van:
 - i. de slavin Tutela uit de sage;
 - ii. de Juno der vrouwen, hun **beschermgeest**.
2. **Voorstelling van Tutela, de Juno der vrouwen:**
Tegenhangster van de Genius en de Lares:
 - a. Ze worden allen afgebeeld met hoorn des overvloeds en offerschaal.
 - b. Ze worden samen genoemd in teksten.
 - c. De slaven vereerden de Genius en de Lares, de slavinnen Tutela.
3. **Juno als beschermvrouwe:**
 - a. De 'beschermster' Tutela, de slavin, trad op als vertegenwoordigster van de Juno der vrouwen.
 - b. Juno Caprotina heet ook *Sospita* 'redster, beschermster'.
 - c. **Conclusie:**
De Juno der vrouwen en Juno Caprotina zijn identiek.
4. De naam gr. *Philotis*:
 - a. 'de minnende';
 - b. Van toepassing op
 - i. Juno Caprotina, de godin van bevruchting en geboorte;
 - ii. de slavin Tutela.
 - c. De minnende Tutela of Philotis is in mystieke zin de **vrouw van de Lar familiaris**:
 - i. d.i. *Genius* 'de verwekker';
 - ii. bevruchter van de slavin en vader van Servius Tullius in de legende (zie 3.1.2).
 - d. Bevruchting en voortplanting vormen het hoofdmotief van de Nonae Caprotinae.

4.2.3.4 Conclusies t.a.v. de kern van de Nonae Caprotinae

1. Op de Nonae Caprotinae herdenkt men de **redding of overwinning door de scheppende kracht van de vrouw**:
 - a. in aardse en cultische zin in de persoon van Tutela, de slavin,
 - b. in goddelijke en mythische zin in de persoon van
 - i. Juno Caprotina (afgebeeld met lans en schild, zoals Nikè) of
 - ii. Tutela, de vrouw van de geest der voortplanting.
2. De slavinnen waren de dienaressen en vertegenwoordigsters van Juno Caprotina of Tutela en vierden een *vitulatio*.

4.3 De positie van de Vestaalse maagden

4.3.1 Inleiding tot de positie van de Vestaalse maagden

- a. De **vilica** als (mystieke) gemalin van de Lar familiaris of de Genius:
 1. De slavinnen droegen tijdens de Nonae Caprotinae **matronenkleding**, omdat zij de vrouwen waren van de geest in de haard, die zij vereerden.
 2. Cato:
De **vilica**:
 - i. is de vertegenwoordigster der slavinnen;
 - ii. spreekt het gebed uit bij de haard.
 3. Volgens **vroegere opvatting** is de **vilica**:
 - i. de priesteresse van de god in de haard;
 - ii. de maagdelijke vrouw van deze god.
 4. Plutarchus:
Ocresia:
 - i. Ze is slavin in het huis (de *regia*) van koning Tarquinius.
 - ii. Ze offert aan de god in de haard.
 - iii. Ze is maagd (κορη, παρθενος).
 - iv. Als bruid verkleed wordt zij bevrucht door de fallus in de haard, haar gemaal, en brengt Servius Tullius voort.
- b. De **virgo Vestalis** is een slavin en de maagdelijke priesteresse in de *regia* van de koning.
- c. De **vraag** of de **virgo Vestalis** als **gemalin van de god in de haard** beschouwd kan worden, is belangrijk voor een beoordeling van de sacrale positie der slavinnen.

4.3.2 De Vestaalse maagden als bruiden

1. Ze waren gekleed als bruiden.
2. Ze droegen de haartooi der matronen.
3. Ze heetten *amatae*, 'beminden', zoals Tutela ook *Philotis* heette.
4. De inwijdingsrite maakte hen tot bruiden.

4.3.3 De bruidegom van de Vestaalse maagden

4.3.3.1 De bruidegom van de Vestaalse maagden volgens het oudere onderzoek

1. De *pontifex maximus* als priester van Vesta en als opvolger van de vroegere koning, wiens religieuze taken hij overnam, is de bruidegom van de Vestaalse maagden, omdat hij hen inwijdde en onder zijn toezicht plaatste.
2. Zijn vrouw, vroeger de koningin, liet haar sacrale taak over aan de slavinnen, die evenwel maagd moesten blijven.

4.3.3.2 De bruidegom van de Vestaalse maagden volgens Kristensen

- a. De fallus in de haard als de bruidegom van de Vestaalse maagden:
 1. De bruidegom van de Vestaalse maagden in de *regia* is niet de *pontifex maximus*, maar de god in de haard, die zij vereerden; vergelijk Oeresia (zie 4.3.1-a.4).
 2. Plinius Secundus Maior (Naturalis Historia):
 - i. (*Fascinus*) *qui deus inter sacra Romana a Vestalibus colitur*.
 - ii. Het fallusteken heeft beschermende kracht.
 3. **Conclusie:**
 - i. De **Vestaalse maagden** waren, evenals Oeresia, de **maagdelijke dienaressen en bruiden van de fallus in de haard**.
 - ii. Ze waren maagdelijke moeders (moeders in mystieke zin).
- b. Het karakter van Vesta:
 1. Vesta heet *mater*.
 2. Ze is een **maagdelijke moeder**.
 3. Ze is godin van de opgang van het leven uit de onderwereld.
 4. Ze is de **aardgodin**, Tellus of Terra.
 5. Ze komt overeen met Kore, de maagdelijke vrouw van de god van de onderwereld.
- c. De god in de onderwereld als de bruidegom van de Vestaalse maagden:

Deze relatie blijkt uit het **lot van de ontrouwe Vestaalse maagd**:

 1. Wanneer ze werkelijk geen maagd meer is, wordt ze ook werkelijk aan haar gemaal, de god van de onderwereld, overgegeven.
 2. Als **consecratie** (niet als straf) wordt ze **levend begraven** en dus **overgegeven aan de god**.

4.3.4 Conclusies t.a.v. de positie van de Vestaalse maagden

1. De Vestaalse maagden vormden het enige vrouwelijke priestercollegium in Rome.
2. Ze **vertegenwoordigden** in mystieke zin de Romeinse **matronen**.
3. Ze horen thuis in de andere wereld (zoals de slaven en slavinnen).
4. Hun taak is de **verwerkelijking van het mysterie van het blijvend leven** en de redding van het Romeinse volk (zoals de slavinnen deden op de Nonae Caprotinae).
5. Ze bewaakten de heilige onderpanden van het behoud van Rome.
6. Ze waren de **dienaressen en de vrouwen van de god van de onderwereld**, de heer van het verrijzend leven.

5 De slavendienst als sacrale plicht

5.1 Inleiding tot de slavendienst als sacrale plicht

- a. De slaaf heeft niet alleen sacrale rechten, maar ook **sacrale plichten**, die ook zijn menselijke meester hem kan opleggen.
- b. De **slavendienst** voor de god van de onderwereld wordt gekarakteriseerd door:
 1. **gebondenheid** (de toestand van de dood);
 2. de plicht het **blijvend leven** onder de mensen te brengen;
 3. het **overwinnen van de dood** (zoals de goden van de onderwereld zelf doen) t.b.v. de goddelijke heer en de mensen.
- c. Voorbeelden van deze dienstbaarheid vindt men in **niet-Romeinse mythen** die in lijn liggen met de Romeinse gegevens (zie 5.2 - 5.4).

5.2 Herakles als de mythische dienaar in Griekenland

5.2.1 Algemene opmerkingen t.a.v. Herakles als de mythische dienaar in Griekenland

- a. Herakles is de **typische heros** die na zijn dood vereerd wordt als heiland der mensen.
- b. Zijn mythologie verhaalt over zijn **dienstbaarheid aan de god van de onderwereld** en de werken (de plichten) die hij in den vreemde (als balling) moet verrichten.

5.2.2 Herakles' overgang naar de andere wereld

- a. Wegens de moord op zijn kinderen moet Herakles als zoenoffer in het buitenland in dienst treden van de god van de onderwereld. Dit komt overeen met:
 1. de verbanning bij de *ver sacrum*;
 2. de krijgsgevangene die als slaaf gewijd wordt aan de god van de onderwereld.
- b. De god van de onderwereld is:
 1. Eurystheus (pseudo-Hesiodus, 'Het schild van Herakles');
 2. Admetos = Hades in het geval van Apollo na de moord op Python.

5.2.3 De werken van Herakles

Herakles moet als verzoening:

1. de **machten van de dood overwinnen**:
 - a. **mensenetende monsters**:
 - i. de Nemeïsche leeuw;
 - ii. de Stymphalische vogels;
 - iii. de waterslang Hydra;
 - iv. het Erymanthische everzwijn;
 - v. de Kretenzische stier;
 - vi. de paarden van Diomedes;
 - vii. de hellehond Kerberos.
 - b. **levensbedreigende wezens**:
 - i. Ladon, de slang;
 - ii. Thanatos, de dood;
 - iii. Geras, de ouderdom;
 - iv. Ker, de doodsdemon.
2. het **leven uit de onderwereld doen opgaan**:
 - a. de verwerving van de **runderen van Geryones**;
commentaar:
 - i. Dit zijn de Hades-runderen, want ze worden bewaakt door Orthos, de broer van Kerberos.
 - ii. Ze vertegenwoordigen de rijkdom der onderwereld.
 - b. de reiniging van de **stal van Augeias**;
commentaar:
 - i. De stal is de onderwereld zelf.
 - ii. In Elis, Augeias' rijk, werd Hades vereerd.
 - iii. Augeias is verwant van de god van de onderwereld:

```
graph TD; Helios --- Augeias; Helios --- Kirke; Helios --- Aietes; Aietes --- Hades; style Hades fill:none,stroke:none;
```
 - iv. Augeias' runderen zijn eigendom van zijn vader Helios, die 's nachts in de onderwereld verblijft.
 - c. de verwerving van de **appels der Hesperiden** uit de tuin waar Helios opgaat en waar Ladon de levensboom bewaakt.

5.2.4 Herakles als slaaf en als verlosser

1. Herakles komt overeen met de **slaaf** volgens de Romeinse voorstellingen, die in dienst van de goden van de onderwereld door zware arbeid de overwinning op de dood moeten behalen t.b.v. het blijvend leven der mensen.
2. Herakles is niet alleen een **heiland der mensen**, ook voor de goden was hij een **σωτήρ**:
 - a. Hesiodus ('Het schild van Herakles'):
Zeus heeft hem verwekt opdat hij zowel voor de mensen als voor de goden het onheil (αρη) zou afweren.
 - b. Ps.-Apollodorus:
de mythe van de Gigantomachie:
De goden weten uit een orakelspreuk dat zij de Giganten niet kunnen overwinnen, en roepen daarom de hulp in van Herakles met goed gevolg.
 - c. **Commentaar en conclusie:**
 - i. **Alleen een sterveling**, die dus ingewijd is in het geheim van leven en dood en er daarom macht over heeft, **kan de aardzonen**, de demonen van de dood, **overwinnen**.
 - ii. Herakles laat zich daadwerkelijk inwijden in het mysterie van de dood (nl. vóór de strijd met Kerberos).
 - iii. Vergelijk de Griekse sfinx, wier macht wordt verbroken nadat het raadsel is opgelost.
 - iv. Herakles moet sterven om zijn verlossend werk te blijven verrichten. Zijn dienstbaarheid is goddelijk van karakter.

5.3 De mythische 'dienaren van Horus' in Egypte

5.3.1 Algemene opmerkingen t.a.v. de mythische 'dienaren van Horus' in Egypte

Algemeen karakter en benaming van de 'dienaren van Horus':

1. Ze **heten**:
 - a. eg. *shemśw Hr* 'dienaren van Horus';
 - b. gr. νεκυες οί ήμιθεοι 'de gestorvenen die halfgoden zijn' (Manethos).
2. Het zijn **heroën** die Horus hebben vereerd en na hun dood vergoddelijkt worden.
3. Ze vormen echter een **aparte groep wezens**, niet identiek met de koningen, en hebben een bijzondere taak.

5.3.2 De taken van de 'dienaren van Horus' en hun plaats van werkzaamheid

- a. Ze horen thuis in de **mythische wereld** en staan **Horus terzijde**:
Palermo-steen en Piramideteksten:
1. Ze **helpen Horus in zijn strijd tegen Seth** om de dood van Osiris te wreken en hem te doen herleven.
 2. Ze verrichten **hetzelfde werk als de jakhalsgod Anubis en Horus zelf**:
 - i. Het schriftteken van de jakhals is het determinatief bij 'Horus-dienaar'.
 - ii. De ambtenaar Ti was priester van Horus en Anubis, de leiders in het **huis der dienstbaarheid** (*pr shmśwt*), dat identiek is aan het **huis des levens** (met determinatief *shmś*), resp.:
 - (1) het dodenrijk als plaats van verrijzenis;
 - (2) de tempel van *M3fd-t*, de overwinnaar van Apap, de vijand van Re.
 3. Ze zijn de **volgelingen** (*shmśw*) van Horus in de strijd en behalen voor hem de overwinning.
 4. Door **rituele handelingen** en spreuken reinigen ze de gestorven koning en richten hem op (doen het leven verrijzen).
- b. Vergelijk ook **andere Egyptische mythische dienaren**:
1. **'Dienaren van Re'**:
 - i. Ze zorgen voor zijn verrijzenis.
 - ii. Het teken voor 'dienst' staat in Re's boot.
 2. **'Dienaren van Sokaris'**:
 - i. Ze zorgen voor zijn verrijzenis.
 - ii. Ze volgen (*shmś*) de god op weg naar zijn graf om te strijden voor zijn wederopstanding.

5.3.3 Conclusie t.a.v. de 'dienaren van Horus' in Egypte

1. De taak van dienaren is vrijwel gelijk aan die van hun goddelijke heren.
2. De mythische dienaren zijn echter heroën die in het huis der dienstbaarheid de dood overwinnen voor de god van de onderwereld en voor de mensen.

5.4 De 'dienaar van Jahweh' in Israël

Karakterisering van de 'dienaar van Jahweh':

1. De *ebed Jahweh* is de uitvoerder van de wil van God; hij verwerkelijkt de overwinning op de dood en de opgang van het leven onder de mensen.
2. Hij is een **sterveling**, want alleen in de dood kan hij deze overwinnen.
3. Hij is de personificatie van de dienstbaarheid en het **type van de slaaf**; **elk mens** kan deze rol vervullen:
 - a. Gebondenheid aan God is volgens Semitische opvatting wezenlijk voor de mens.
 - b. Vergelijk:
ass. *amelu* 1. 'mens', 2. 'slaaf'.
4. Er zijn **twee termen voor de 'dienaar van Jahweh'**, die hetzelfde uitdrukken:
 - a. de '*Knecht des Heren*' (*ebed Jahweh*) bij Jesaja, die zwoegt en lijdt zoals Herakles;
 - b. de '*Zoon des Mensen*', bijv. in Marcus 10: 45:
'De Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en om zijn leven te geven ten losprijs voor velen.'

6 Conclusie t.a.v. de antieke opvatting van dienstbaarheid

1. Dienaar is hij die in gebondenheid het leven voor anderen doet opgaan.
2. Alleen een sterveling, die immers in de dood is ingewijd, kan die taak volbrengen en dat doet hij als dienaar van God of heiland der mensen in de dood, d.i. het huis der dienstbaarheid.

7 Concordantietabel

Zoek (nogmaals) uw onderwerp in de rechterkolom, selecteer en kopieer de term(en) in de linkerkolom en zoek hiermee in de tekst (Ctrl-C, Ctrl-home, Ctrl-F, Ctrl-V)

1. Index van namen
2. Index van categorieën en termen

1. Index van namen

Acca Larentia	Acca Larentia (L/R) (myth. fig.)
Admetos	Admetus = gr. Admetos (Αδμητος) (Gr.) (koning)
Aietes	Aietes (Αιητης) (Gr.) (koning)
Alexandrië	Alexandrië = gr. Αλεξανδρεια = lat. Alexandria = eg. arab. Eskendereyya = arab. al-'Iskandariyya = oeg. r ^c -qd.t (translit. var.: r ^c -qd = r ^c -qd.t = r-qd = r ⁱ -‘qd (y1) = r-a-qd.t) = Râ-Kedet = gr. Ρακωτις = Rhacotis = Rakote = kopt. Ρακοϋ (Eg.) (topogr., gvm. Alexandria), Alexandrijns, Alexandrijn [Rhakotis, Rakotis, Ra-Kedet]
Anubis	Anubis (1) = gr. Ανουβις = eg. jnpw = Inepu = Anepu = Anapa (Eg.) (god)
Apap	Apap = Apep = eg. ‘3pp = gr. Apophis (Αποφισ) (Eg.) (slang)
Aphroditisch	Aphrodite (Αφροδιτη) (Gr.) (godin), Aphroditisch [Afreodite]
Osiris-Apis	Apis: Osiris-Apis = Aser-Hapi = eg. wsjr-ḥp (Eg.) (stiergod)
Apollo	Apollo (1) (Απολλων) (Gr.- L/R) (god), Apollinisch
Nemeïsche	Archaia Nemea (Αρχαια Νεμεα) = vrm. Koutsomodi (Gr.) (topogr./ archeol. site (tNOv Archaia Nemea (dorp), tOv (modern) Nemea en tZWv Korinthe, Peloponnesos), Nemeïsch
Aristoteles	Aristoteles (Αριστοτελης) (Gr.) (filosoof)
Augeias	Augias = Augeas = gr. Augeias (Αυγειας) (Gr.) (koning)
Babylonische	Babylon (Βαβυλων) = akk. Bābili(m) = sum. Ká.dingir-ra ^k = Tintir ^{ki} = Šuanna = hebr. Bābel = operz. Bābiru = kass. Karanduniaš (akk.) (Irak) (archeol. site, bij Ḥillah, tOv Karbala = Kerbala, gvm. Bābil), Babylonisch, Babyloniër [Babel, Babiru, Babilim, Karanduniash]
Cato	Cato de Oude = Cato de Censor = Marcus Porcius Cato Censorius maior (L/R) (auteur)
Kerberos	Cerberus = gr. Kerberos (Κερβερος) (Gr.) (hellehond)
Ceres	Ceres (L/R) (godin)
Cimbriërs (Kimbren)	Cimbri = Kimbren (Germ.) (volk), Kimbrisch
Kirke	Circe = gr. Kirke (Κιρκη) (Gr.) (godin/nimf)
Dea Dia	Dea (1) Dia (L/R) (godin) [Dea Dia]
Diana	Diana (1) (L/R) (godin)
Diomedes	Diomedes (2) (Διομηδης (2)) (Gr.) (koning van Thracië, zoon van Ares en Kyrene)
Dionysius Halicarnassus	Dionysius van Halicarnassus = lat. Dionysius Halicarnasseus = gr. Dionysios Alexandrou Halikarnasseus (Διονυσιος (1) Αλεξανδρου Αλικαρνασσευς) (Gr.) (auteur) [Διονυσιος Αλεξανδρου Αλικαρνασσευς]
Dis Pater	Dis Pater (1) (L/R) (god)
Egypt	Egypte = Kemet = Kumat = eg. km.t = Khēmi = kopt. Χημι = akk. Mišru = arab. Mišr = hebr. Mitzráyim = gr. Αιγυπτος (Afr.-Eg.) (land), Egyptisch, Egyptenaar
Eleusinische	Eleusis (1) (Ελευσις (1)) = ngr. Elefsina (Ελευσινα) (Gr.) (topogr./archeol. site, aan de Golf van Elefsina tNWv Athene, Attica), Eleusinisch, Eleusiër

Eleusis	Eleusis (1) (Ἐλευσις (1)) = ngr. Elefsina (Ἐλευσινα) (Gr.) (topogr./archeol. site, aan de Golf van Elefsina tNWv Athene, Attica), Eleusinisch, Eleusiër
Elis	Elis (Ἠλις) = Eleia (Ἠλεία) = dor. Alis (Ἀλις) = el. Walis (Φαλις) = ngr. Ilida = Elida (Ἠλιδα) (Gr.) (hist. streek, NW-Peloponnesus, West-Griekenland)
Ea [voorafgegaan door een spatie]	Enki (sum.) = Nudimmud = akk. Ea = Niššiku (Mes.) (god) [Nishshiku, Nissiku]
Šar apsî	Enki: ‘Šar apsî’ (Mes.) (god) [Sar apsi]
Erymanthische	Erymanthus = gr. Erymanthos (Ἐρυμανθος) = Olonus = gr. Olonos (Ὀλονος) (Gr.) (gebergte, tZv Patras en tWv Lechouri, NW-Peloponnesus, West-Griekenland), Erymanthisch [Erimanthos oros]
Eurystheus	Eurystheus (Ευρυσθευς) (Gr.) (myth. koning)
Fascinus	Fascinus (L/R) (god)
Faustulus	Faustulus (L/R) (myth. fig.)
Galliërs	Gallië = Gallia (Eur.) (Kelt. gebieden in Frankr., Be., Z-Ne., Du. tWv de r. Rijn, W-Zwits.), Gallisch, Galliër
Gellius	Gellius, Aulus (L/R) (auteur)
Geras, de ouderdom	Geras (Γηρας) (Gr.) (personificatie van de ouderdom)
Geryones	Geryon (1) (Γηρυων) = Geryones (Γηρυονης) (Gr.) (reus)
Griek	Griekenland = lat. Graecia = gr. Hellas = Ellas = Hellada = Ellada (Ἑλλάς = Ἑλλας = Ἑλλάδα = Ἐλλάδα) (Eur.-Gr.) (land), Grieks (Oud-Grieks), Griek
Pluto	Hades: Pluto = Pluton = gr. Plouton (Πλουτων) (Gr.) (god van de rijkdommen van en onder de aarde, en liefhebbende echtgenoot van Kore) [vgl. Plutus en Rom. Dis Pater en Orcus]
Helios	Helios = gr. Helios (Ἥλιος) = hom. Ēlios (Ἠλιος) (Gr.) (god)
Herakles	Hercules: Herakles (1) (Ἡρακλης (1)) (Gr.) (half)god
pseudo-Hesiodus	Hesiodus = gr. Hesiodos (Ἡσιόδος) (Gr.) (auteur)
Hydra	Hydra van Lerna = lat. Hydra Lernaea = gr. Lernaia Hydra (Λερναία Ὕδρα) (Gr.) (slang)
Israël	Israël = hebr. Yisrā’ēl = Jisrā’el = gr. Ἰσραηλ = arab. Isrā’īl (Azië-Isr.) (land en volk), Israëlitisch = mod. Israëlitisch, Israëliet = mod. Israëliër [Israel, Yisra’el, Yisrael, Jisra’el, Jisrael, Isra’il, Israil]
Jahweh	Jahweh = JHWH = (vroeger ook) Ēl (1) = gr. (Dode Zeerollen 4Q120) ΙΑΩ = gr. (Clem. v. Alex.) Ιαουαι = Ιαουε = gr. (Diod. v. Sic.) Ιαω = gr. (Porphyrius) Ιεωω = gr. (Eriph. v. Sal.) Ιαβε = eng. Yahweh = YHWH (NW-Sem.) (god) [Yah, Yahu, Yaho, Ja, Jaw, JW, Jah, Jhw, JHW, Jahu, Jehowah, Jehovah, Jehova, El, Elohim]
Zoon des Mensen	Jezus: ‘Zoon des Mensen’ (Chr.-Isr.) (profeet)
Juno	Juno (1) = lat. Iuno (L/R) (godin)
Juno Caprotina	Juno (1): ‘Caprotina’, ~ = ‘Sospita’, ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Juno Caprotina of Tutela	Juno (1): ‘Caprotina’, ~ = ‘Sospita’, ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Juno der	Juno (1): ‘Caprotina’, ~ = ‘Sospita’, ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
naam gr. <i>Philotis</i>	Juno (1): ‘Caprotina’, ~ = ‘Sospita’, ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
naam lat. <i>Tutela</i>	Juno (1): ‘Caprotina’, ~ = ‘Sospita’, ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]

rol van Tutela of Philotis	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
slavinnen Tutela	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Tutela of Philotis is in mystieke zin	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Tutela ook <i>Philotis</i>	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Tutela, de Juno der vrouwen	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Tutela, de vrouw van de geest der	Juno (1): 'Caprotina', ~ = 'Sospita', ~ = Tutela (1) = Philotis (1) (Φιλωτις (1)) (de Juno der vrouwen) (L/R) (godin) [Juno Sospita, Juno Caprotina]
Kretenzische	Kreta = lat. Creta = gr. Krete (Κρητη) (Gr.-Kreta-Myc.) (eiland en <i>periferie</i>), Kretenzisch, Kretenzer [Kriti]
Kristensen	Kristensen, William Brede (auteur)
Ladon, de slang	Ladon (2) (Λαδων (2)) (Gr.) (slang)
Macrobius	Macrobius, Ambrosius Theodosius (L/R) (auteur)
Manethos	Manethos = Manetho ((Flav. Jos.) Μανεθων) = lat. Manethonus (Eg.) (priester en auteur)
Mars	Mars (1) (L/R) (god)
Nikè	Nike (Νικη) (Gr.) (godin)
Ocresia	Ocresia = Ocrisia = gr. Okresia (Ὀκρησία) (L/R) (moeder van Servius Tullius)
Orthos	Orthus = Orthrus = gr. Orthos (Hesiod.) = Orthros (Apollod.) (Ὀρθος = Ὀρθρος) (Gr.) (myth. hond)
Osiris	Osiris = gr. Οσιρις = eg. wsjr (var. 'sjr = jsjrj) = Asar = Wesir = Usir (e.a.) = kopt. Ογχιρε = Ογχιρι (Eg.) (1. god, 2. farao na de dood, 3. de mens na de dood)
Paphlagonië	Paphlagonië = lat. Paphlagonia = gr. Παφλαγονια (Azië) (hist. streek van Klein-Azië, aan de N-kust van Turkije tussen de r. Bartın = gr. Parthenios en de r. Kızılırmak = gr. Halys, later deel van de Rom. prov. Bithynia et Pontus, weer later een aparte prov.), Paphlagonisch, Paphlagoniër [Paphlagonië]
Kore, de maagdelijke vrouw van de god	Persephone: 'Kore' (Κορη) (Gr.) (godin) [Cora]
Plato	Plato = gr. Platon (1) (Πλατων) (Gr.) (filosoof)
Plinius Secundus Maior	Plinius Secundus maior, Gaius (de Oudere, 23 - 79 na Chr.) (L/R) (auteur)
Plutarchus	Plutarchus = gr. Ploutarchos (Πλουταρχος) = lat. Lucius Mestrius Plutarchus (Gr.) (auteur)
Apollodorus	Pseudo-Apollodorus (Gr.) (auteur van de Bibliotheca (Βιβλιοθηκη))
Ptolemaeus I	Ptolemaeus (2) I Soter = gr. Ptolemaios (2) A' Soter (Πτολεμαιος (2) A' Σωτηρ) = Ptolemaeus (2) Lagides = gr. Ptolemaios (2) A' ho Lagides (Πτολεμαιος (2) A' ὁ Λαγιδης), de zoon van Lagos (Λαγος) (Eg.) (koning) [Ptolemaeus I Soter, Ptolemaeus Soter, Ptolemaeus Lagides, Ptolemaios Soter, Πτολεμαιος A' Σωτηρ, Πτολεμαιος Σωτηρ, Πτολεμαιος A' ὁ Λαγιδης, Πτολεμαιος ὁ Λαγιδης]
Python	Python (Πυθων) (Gr.) (slang) [Puthon]
Re.	Re = Ra = eg. r ^c = r ^c w (Eg.) (god) [r ^c]
Re'	Re = Ra = eg. r ^c = r ^c w (Eg.) (god) [r ^c]
Rharische veld	Rharische veld (Ραριον πεδιον) (Gr.) (vrm. heilige akker in Eleusis)

Rome	Rome = lat./it. Roma (L/R-It.) (topogr./archeol. site, Lazio) = (overdr.) Romeinse rijk (L/R) (land, rond de MZ), Romeins, Romein
Campus Martius	Rome: Campus Martius = Marsveld ≈ stadsdeel Municipio I (It.) (locatie) (topogr., Lazio)
<i>Capri palus</i>	Rome: Capri palus (It.) (vijver) (topogr., Lazio)
Forum	Rome: Forum (2) Romanum (It.) (locatie) (topogr., Lazio) [Forum Romanum]
Romulus	Romulus (L/R) (tweeling(half)god / koning)
Samter	Samter, Ernst (auteur)
Serapis	Sarapis = (later) Serapis = gr. Σαραπις = Σεραπις = Userhapi = Usirhep = eg. wsjr-ḥp (Eg.-Gr.) (god) [User-Hapi, Usir-Hep]
Sardes	Sardis (Ptol.: Σαρδεις) = lat. Sardes = lyd. S'fard = Sfard = gr. att. Sardeis (Σαρδεις) = gr. ion. Sardies (Σαρδιεις) = operz. Spardā = hebr. Sefarad = mod. Sart = (νόορ 2005) Sartmahmut (Turk.-Lyd.) (topogr./archeol. site, tWv Sahihli, Ege Bölgesi) [Sfard, Sparda, Sepharad, Səphârâd, sprd]
Saturnus	Saturnus (1) (L/R) (god)
<i>rex Saturnus</i>	Saturnus (1): 'Rex' (2) (L/R) (god)
Semitische	Semieten (Sem.) (groep taalkundig, volkenkundig en cultureel verwante volken in m.n. het Midden-Oosten en de Hoorn van Afrika), Semitisch
Servius grammaticus	Servius (1) 'Grammaticus' = Marius (2)/Maurus Servius Honoratus = Sergius (L/R) (auteur) [Servius Grammaticus, Marius Servius Honoratus]
Servius Tullius	Servius (2) Tullius (L/R-Etr.) (koning) [Servius Tullius]
Seth	Seth (1) = Set = Setekh = Sutekh = Seteš = Suti = eg. (resp.) stḥ = st = stḥ = swḥ = stš = swtj = kopt. ΣΗΤ = gr. Σεθ (Eg.) (god) [Setech, Sutech, Setesh, Suty]
Sinope	Sinope (Σινωπη) = turk. Sinop (Turk.) (topogr., op een landtong aan de Zwarte Zee tNWv Samsun, Karadeniz)
Smyrna	Smyrna (1) (Σμυρνα (1) = Σμυρνη) = turk. İzmir (Turk.-Gr.) (topogr., ter hoogte van eil. Chios (Gr.), Ege Bölgesi)
Sokaris	Sokar = Saker = Seker = eg. skr = gr. Sokaris (Σοκαρις) (Eg.) (god)
Strabo	Strabo = gr. Strabon (Στραβων) (Gr.) (auteur)
Stymphalische	Stymphalus = gr. Stymphalos (Στυμφαλος) = Stymphelus = gr. (Paus.) Stymphelos (Στυμφηλος) = Stymphelum = gr. (Schol. ad Pind.) Stymphelon (Στυμφηλον) = lat. (Plin.) Stymphalum = lat. (Lucr.) Stymphala (Gr.) (archeol. site, tZWv mod. Stymphalia = Stymfalia bij het meer, tWv Korinthe en tZv het Cyllene-gebergte, NO-Peloponnesus, Peloponnesos), Stymphalisch
Tarquinius	Tarquinius I Priscus, Lucius = Tarquinius de Oude (L/R-Etr.) (koning) [Tarquinius Priscus]
Tellus	Tellus (L/R) (godin)
Thanatos, de dood	Thanatus = gr. Thanatos (Θανατος) (Gr.) (god/personificatie van de dood)
ambtenaar Ti	Ti (Eg.) (ambtenaar en priester)
naam gr. Philotis	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
naam lat. Tutela	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
rol van Tutela of Philotis	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
slavin Tutela	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
slavin Tutela of Philotis	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
Tutela de Romeinen	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
Tutela ook <i>Philotis</i>	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
Tutela, de slavin	Tutela (2) = Philotis (2) (Φιλωτις (2)) (L/R) (slavin)
Vesta	Vesta (L/R) (godin), Vestalis, (nl. Vestaals)
Vestaalse	Vesta (L/R) (godin), Vestalis, (nl. Vestaals)
Vesta heet <i>mater</i>	Vesta: 'Mater' (2) (L/R) (godin)
Wallon	Wallon, Henri-Alexandre (auteur)

De antieke opvatting van dienstbaarheid

Wissowa	Wissowa, Georg Otto August (auteur)
Zeus	Zeus (1) (Ζεύς) (Gr.) (god)

2. Index van categorieën en termen

eerste offeraar	Begin: eerste/oudste offeraar
oorsprong van de Lares	Begin: oorsprong van de Lares (L/R)
oorsprong van de Nonae Caprotinae	Begin: oorsprong van de Nonae Caprotinae (L/R)
feest der Lares was door hun zoon, een maakt het Laren-feest (de Compitalia)	Begin: oorsprong van het Laren-feest der Compitalia (L/R)
ontstaanslegende van de	Begin: oorsprong van het Laren-feest der Compitalia (L/R)
ambtenaar	Beroep en functie: ambtenaar (officiant)
balling	Beroep en functie: balling
beschermster	Beroep en functie: bewaker
<i>Sospita</i> 'redster, beschermster'	Beroep en functie: bewaker: term: <i>sospita</i> (fem.) (L/R)
'beschermster' Tutela	Beroep en functie: bewaker: term: <i>tutela</i> (fem.) (L/R)
dienaar	Beroep en functie: dienaar
Knecht	Beroep en functie: dienaar
zijn dienstbaarheid aan de god van de	Beroep en functie: dienaar, gods-
dienaren van Horus	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Horus (Eg.)
<i>shemśw Hr</i>	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Horus: term: <i>shemśw Hr</i> (plur.) (Eg.)
νεκυες οί ήμιθεοι	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Horus: term: νεκυες οί ήμιθεοι (pl.) (Gr.)
'dienaar van Jahweh'	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Jahweh (Isr.)
'Knecht des Heren'	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Jahweh: term: ' <i>ebed Jahweh</i> : 'Knecht des Heren' (Isr.)
'Zoon des Mensen'	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Jahweh: term: ' <i>ebed Jahweh</i> : 'Zoon des Mensen' (Isr.)
<i>ebed Jahweh</i>	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Jahweh: term: ' <i>ebed Jahweh</i> (Isr.)
'Dienaren van Re'	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Re (Eg.)
dienaren van zowel Saturnus als Serapis	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Saturnus (L/R-Eg.)
dienaren van zowel Saturnus als Serapis	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Serapis (Gr.-Eg.)
'Dienaren van Sokaris'	Beroep en functie: dienaar, gods-: dienaar van Sokaris (Eg.)
'gebonden van God'	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden
'slaven' of 'gebonden'	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden
dienaren van de Lares	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden
gevangenen, de slaven, de gebonden	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden
werkzaamheid heeft als zijn dienaren	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden
Gebonden slaaf	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden: 'gebonden slaaf'
κατοχοι, δουλοι, δεσμοι θεου	Beroep en functie: dienaar, gods-: slaaf der goden: 'gebonden slaaf': term: δουλος (κατοχος, δεσμος) θεου (Gr.)
slaaf	Beroep en functie: dienaar: slaaf
slaven	Beroep en functie: dienaar: slaaf
ass. <i>amelu</i> 1. 'mens', 2. 'slaaf'	Beroep en functie: dienaar: slaaf: term: <i>amelu</i> (Mes.)
<i>servus</i>	Beroep en functie: dienaar: slaaf: term: <i>servus</i> (L/R)
bruiden van de fallus in de haard	Beroep en functie: dienares, gods-
dienaressen en de vrouwen van de god	Beroep en functie: dienares, gods-
dienaressen en vertegenwoordigsters van Juno Caprotina of Tutela	Beroep en functie: dienares, gods-: dienares van Juno (L/R)
dienaressen van Juno	Beroep en functie: dienares, gods-: dienares van Juno (L/R)
dienaressen van Vesta	Beroep en functie: dienares, gods-: dienares van Vesta (L/R)
slavin	Beroep en functie: dienares: slavin
<i>ancillarum</i>	Beroep en functie: dienares: slavin: term: <i>ancilla</i> (L/R)
helpen Horus in zijn strijd tegen Seth	Beroep en functie: functie
rol	Beroep en functie: functie
staan Horus terzijde	Beroep en functie: functie
taak	Beroep en functie: functie
taken	Beroep en functie: functie

verrichten hetzelfde werk	Beroep en functie: functie
werkingsgebied	Beroep en functie: functie
gevangene, opgeslotene	Beroep en functie: gevangene (opgeslotene)
krijgsgevangene	Beroep en functie: gevangene (opgeslotene)
<i>servus</i>	Beroep en functie: gevangene: term: <i>servus</i> (L/R)
schenker	Beroep en functie: gever (schenker) (god of mens)
gunstelingen	Beroep en functie: gunsteling (begunstigde)
koper [voorafgegaan door een spatie]	Beroep en functie: handelaar, koopman
verkoper	Beroep en functie: handelaar, koopman
uitvoerder	Beroep en functie: intermediair, menselijke en alg.: middelaar (uitvoerder)
uitvoerders van hun macht	Beroep en functie: intermediair, menselijke en alg.: middelaar (uitvoerder)
vereerders	Beroep en functie: rel. persoon: vereerder
overwinnaar	Beroep en functie: strijder: overwinnaar van de krachten van de dood
redster	Beroep en functie: verlosser (redder) (alg.)
<i>Sospita</i> 'redster, beschermster'	Beroep en functie: verlosser: term: <i>sospita</i> (fem.) (L/R)
bevruchter	Beroep en functie: verwekker (bevruchter)
verwekker	Beroep en functie: verwekker (bevruchter)
<i>Genius</i> 'de verwekker'	Beroep en functie: verwekker: term: <i>genius</i> (L/R)
bezit	Bezit en roof: bezit
eigendom	Bezit en roof: bezit
κτημα	Bezit en roof: bezit: term: κτημα (Gr.)
verwerving van de runderen van	Bezit en roof: diefstal van de runderen
overgegeven	Bezit en roof: gave (gift, geschenk, geven, overdracht)
leven kan schenken	Bezit en roof: gave: leven
schenkers van leven	Bezit en roof: gave: leven
schenkers van voedsel en kinderen	Bezit en roof: gave: nageslacht
schenker van rijkdom en welvaart	Bezit en roof: gave: rijkdom (welvaart, overvloed)
schenkers van leven en rijkdom	Bezit en roof: gave: rijkdom (welvaart, overvloed)
schenkers van voedsel	Bezit en roof: gave: voedsel
leven kan schenken	Bezit en roof: gave: vreugde
toebedeeld	Bezit en roof: verdeling: taakverdeling
verwerving van de appels der	Bezit en roof: verwerving van de appels der Hesperiden (Gr.)
kocht	Bezit en roof: verwerving: kopen, verkopen (handel)
te koop	Bezit en roof: verwerving: kopen, verkopen (handel)
verkoop	Bezit en roof: verwerving: kopen, verkopen (handel)
boom	Boom
de levensboom	Boom: levensboom: 'Hesperiden, ~ der' (Gr.)
vijgenboom	Boom: vijgenboom
<i>caprificus</i>	Boom: vijgenboom: term: <i>caprificus</i> ('bokkenvijg') (Ficus carica) (L/R)
Re's boot	Boot: Re, ~ van (Eg.)
<i>pr shmšwt</i>	Bouwwerk: huis: term: <i>pr shmšwt</i> ('huis der dienstbaarheid') (dodenrijk) (Eg.)
stad	Bouwwerk: stad
stal [voorafgegaan door een spatie]	Bouwwerk: stal, koeien-
levensbedreigende wezens	Bovennatuurlijk en lichamelijk wezen: wezen, bovennatuurlijk
belangrijkste	Cultureel aspect: belang (betekenis, waarde)
hoofdmotief	Cultureel aspect: motief (alg.)
traditie	Cultureel aspect: traditionalisme (traditie)
cultische	Cultus
cultus	Cultus
heros die na zijn dood vereerd	Cultus: dodencultus: heroëncultus
<i>Fascinus) qui deus inter sacra Romana a</i>	Cultus: Fascinus-cultus (L/R)
vereerden de Genius	Cultus: geestencultus: Genius-verering (L/R)

cultus offert de <i>vilicus</i> , de hoofdslaaf	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
cultus vertegenwoordigden de slaven de geest in de haard, die zij vereerden	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
god in de haard, die zij vereerden	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
Laren-verering	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
Lares en hun verering	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
Lares werden uitsluitend door slaven	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
Offers aan de Lares	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
vereerden de Genius en de Lares	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
vereerden de Lares	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
vereren de Lares	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
verering der Lares	Cultus: geestencultus: huisgeestcultus: Laren-verering (L/R)
de slavinnen Tutela	Cultus: geestencultus: Tutela-verering (L/R)
zich wijdde aan de god van de god van de onderwereld en de dood	Cultus: godencultus: aardgoden (-geesten, chtonische -)
cultus van de aard- en Hades vereerd	Cultus: godencultus: godinnencultus: vruchtbaarheidsgodin Cultus: Hades-cultus (Gr.)
Herakles is de typische heros die na zijn Horus hebben vereerd	Cultus: Herakles: Herakles (1)-cultus (Gr.) Cultus: Horus-cultus (Eg.)
Juno Caprotina, de 'geitengodin'	Cultus: Juno-cultus (L/R)
Saturnus werd samen met Pluto (of Dis staatsfeest ter ere van Saturnus	Cultus: Saturnus-cultus (L/R-Eg.) Cultus: Saturnus-cultus (L/R-Eg.)
vereerd als Serapis	Cultus: Serapis-cultus (Gr.-Eg.)
beschaving	Cultuur
klassieke beschaving	Cultuur: Grieks-Romeinse ~ (klassieke ~)
geit	Dier: geit
geit (<i>capra</i>)	Dier: geit: term: <i>capra</i> (L/R)
hellehond	Dier: hond, waak-: hellehond
jakhals	Dier: jakhals
pas geboren dieren	Dier: jong ~
Nemeïsche leeuw	Dier: leeuw, Nemeïsche (Gr.)
Erymanthische everzwijn	Dier: zwijn, Erymanthische (Gr.)
dodenrijk	Dodenrijk
huis der dienstbaarheid	Dodenrijk: 'Pr shmśwt' ('Huis der dienstbaarheid') (Eg.)
dienstbaarheid (<i>pr shmśwt</i>)	Dodenrijk: 'Pr shmśwt' ('Huis der dienstbaarheid') (Eg.)
<i>pr shmśwt</i>	Dodenrijk: 'Pr shmśwt' ('Huis der dienstbaarheid') (Eg.)
onderwereld	Dodenrijk: loc.: onderwereld
gestorvenen	Dood en leven: afgestorvene (dode)
νεκυες	Dood en leven: afgestorvene: lijk: term: νεκρος, νεκυς (Gr.)
nieuw leven	Dood en leven: bestaan
dood	Dood en leven: dood
gestorven	Dood en leven: dood
leven te geven	Dood en leven: dood
sterven	Dood en leven: dood
fatum	Dood en leven: dood: term: <i>fatum</i> (L/R)
μορος	Dood en leven: dood: term: μορος (Gr.)
toestand van de dood	Dood en leven: dood: toestand van de dood
verkeert hij in de dood	Dood en leven: dood: toestand van de dood
geboorte	Dood en leven: geboorte (baren, bevalling)
geboren	Dood en leven: geboorte (baren, bevalling)
groeiende	Dood en leven: groei
wasdom	Dood en leven: groei
leven	Dood en leven: leven (alg.)
leven der aarde	Dood en leven: leven der aarde (natuur)
leven der aarde en der mensen	Dood en leven: leven, menselijk (leven der mensen)
absolute leven	Dood en leven: leven, onvergankelijk goddelijk (eeuwig leven, 'verjonging')

blijvend leven	Dood en leven: leven, onvergankelijk goddelijk (eeuwig leven, 'verjonging')
leven der onderwereld	Dood en leven: leven, onvergankelijk goddelijk (eeuwig leven, 'verjonging')
sterveling	Dood en leven: levend wezen
levend begraven	Dood en leven: vernietiging: levend begraven
moord	Dood en leven: vernietiging: moord (doodslag)
moord op zijn kinderen	Dood en leven: vernietiging: moord, eigen-kinder- (filicide)
belofte	Eed: belofte
deel'	Eén: deel
μορος	Eén: deel: term: <i>μορος</i> (Gr.)
eerste	Eén: eerste
stemt overeen	Eén: harmonie (overeenstemming)
identiek	Eén: identiteit
identiteit	Eén: identiteit
stond verbanning gelijk aan	Eén: identiteit
gevormd uit	Eén: samenstelling (combinatie)
teken voor 'dienst'	Eg. hiëroglief: - voor 'dienst'
schriftteken van de jakhals is het	Eg. hiëroglief: jakhals als determinatief bij <i>shemśw Hr</i> 'Horus-dienaar'
huis des levens (met determinatief	Eg. termen: 'Huis des levens'
dienstbaarheid (<i>pr shmśwt</i>)	Eg. termen: <i>pr shmśwt</i>
eg. <i>shemśw Hr</i> 'dienaren van Horus'	Eg. termen: <i>shemśw Hr</i>
determinatief <i>shmś</i>	Eg. termen: <i>shmś</i>
volgen (<i>shmś</i>) de god op weg naar zijn	Eg. termen: <i>shmś</i>
volgelingen (<i>shmśw</i>) van Horus in de	Eg. termen: <i>shmśw</i>
mensenetende	Eten en drinken: eten: antropofagie (eten van mensen)
voedsel	Eten en drinken: voedsel
straf	Ethiek: straf
ballingschap	Ethiek: straf: verbanning (ballingschap, uitstoting)
deze wereld verwijderd	Ethiek: straf: verbanning (ballingschap, uitstoting)
verbanning	Ethiek: straf: verbanning (ballingschap, uitstoting)
wreken	Ethiek: straf: wraak (vergelding, bloedwraak)
plicht	Ethiek: streven en verplichting
taak	Ethiek: streven en verplichting
taken	Ethiek: streven en verplichting
verwantschap	Familierelaties
goddelijke stamvader	Familierelaties: afstamming, goddelijke
Lar familiaris als zijn goddelijke	Familierelaties: afstamming, goddelijke
ze volgens de mythe hun stamvaders	Familierelaties: afstamming, goddelijke
Zijn vader is de Lar familiaris	Familierelaties: afstamming, goddelijke
broer	Familierelaties: broeder
Fratres arvales	Familierelaties: broeder: term: <i>fratres arvales</i> ('akkerbroeders') (priestergroep) (L/R)
familie	Familierelaties: familie (geslacht, clan)
huis der Tarquiniërs	Familierelaties: familie: ad./kon. geslacht: 'Tarquiniërs' (L/R)
Augeias is verwant van de god van de	Familierelaties: genealogie van Helios (Gr.)
kinderen	Familierelaties: kind
moeder	Familierelaties: moeder
maagdelijke moeder	Familierelaties: moeder, maagdelijke (moeder in mystieke zin)
<i>mater</i>	Familierelaties: moeder: term: <i>mater</i> (L/R)
pleegmoeder	Familierelaties: pleegmoeder
pleegvader	Familierelaties: pleegvader
stamvader	Familierelaties: stamvader
vader	Familierelaties: vader
Dis Pater ('Rijke Vader')	Familierelaties: vader: term: <i>pater, dis</i> ('rijke vader') (god) (L/R)
verwant van de god	Familierelaties: verwant, familielid

verwanten	Familierelaties: verwant, familielid
aardzonen	Familierelaties: zoon der aarde
feest	Feest
Compitalia	Feest: 1. naam: Compitalia (L/R)
Eleutheriën van Smyrna	Feest: 1. naam: Eleutheria te Smyrna (Lyd.)
Nonae Caprotinae	Feest: 1. naam: Nonae Caprotinae (L/R)
Saturnalia	Feest: 1. naam: Saturnalis (L/R)
feestdag van Diana	Feest: 2. pers.: Diana-feest (L/R)
Juno-feest	Feest: 2. pers.: Juno-feest (L/R)
feest der Lares	Feest: 2. pers.: Laren-feest (L/R)
feest van de Lares	Feest: 2. pers.: Laren-feest (L/R)
Laren-feest	Feest: 2. pers.: Laren-feest (L/R)
Op zijn feest	Feest: 2. pers.: Saturnus-feest (L/R)
Satunus-feest	Feest: 2. pers.: Saturnus-feest (L/R)
staatsfeest	Feest: 5. type: nationaal - (staatsfeest)
tot het feest der	Feest: 5. type: slavenfeest
slavenfeest	Feest: 5. type: slavenfeest
<i>feriae servorum</i>	Feest: 5. type: slavenfeest: term: <i>feriae servorum</i> (pl.) (L/R)
<i>servorum dies festus</i>	Feest: 5. type: slavenfeest: term: <i>servorum dies festus</i> (L/R)
slavinnenfeest	Feest: 5. type: slavinnenfeest
slavinnenfeest (<i>feriae ancillarum</i>)	Feest: 5. type: slavinnenfeest: term: <i>feriae ancillarum</i> (pl.) (L/R)
kennen	Filosofie: kennis (weten)
raadsel	Filosofie: kennis: geheim
geheim van leven en dood	Filosofie: kennis: geheim: mysterie van dood en leven
mysterie	Filosofie: kennis: geheim: mysterie van dood en leven
probleem is dat de feitelijke	Filosofie: probleem bij het <i>sub-corona</i> -gebruik dat de offerdood niet uitgevoerd wordt, maar de verkoop wel
ideaal	Filosofie: type: idealisme (ideaal, ideëel)
betekenis	Filosofisch aspect: betekenis
grondgedachte	Filosofisch aspect: idee
voorstellingen	Filosofisch aspect: idee
verklaring	Filosofisch aspect: interpretatie
als slaaf beschouwd	Filosofisch aspect: mening
mening	Filosofisch aspect: mening
opvatting	Filosofisch aspect: mening
komt overeen met	Filosofisch aspect: overeenkomst (gelijkenis)
parallel	Filosofisch aspect: parallel (tegenhanger)
Tegenhangster	Filosofisch aspect: parallel (tegenhanger)
reden [voorafgegaan door een spatie]	Filosofisch aspect: reden, motief
Conclusie	Filosofisch aspect: redenering: conclusie
verband	Filosofisch aspect: verband (relatie)
verschil	Filosofisch aspect: verschil (onderscheid)
relatie tot de Vestaalse maagden	Filosofisch aspect: verwantschap
<i>Genius</i> 'de verwekker'	Geest: 'Verwekker' (<i>Genius</i>) (L/R)
aardgeesten	Geest: aardgeest
onderaardse geesten	Geest: aardgeest
beschermers	Geest: beschermgeest (patroon)
beschermgeesten der familie	Geest: beschermgeest van de sibbe (familie)
Laren	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar</i> (L/R)
Lares	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar</i> (L/R)
fallus in de haard	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)
geest in de haard	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)
god in de haard	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)

Lar familiaris	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)
van deze god	Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)
vrouwen, hun beschermgeest	Geest: beschermgeest van het individu
Genii	Geest: beschermgeest van het individu: <i>genius</i> (van de mannen) (L/R)
Genius	Geest: beschermgeest van het individu: <i>genius</i> (van de mannen) (L/R)
Juno der	Geest: beschermgeest van het individu: <i>Iuno</i> (der vrouwen) (L/R)
Penates	Geest: beschermgeest: <i>penates</i> (pl.) (L/R)
mensenetende monsters	Geest: mensenetende demon
Hesperiden	Geest: nimf: avondnimf: <i>Hesperiden</i> (Ἑσπεριδῆς (alleen pl.), 'dochters van Hesperus') (Gr.)
demonen van de dood	Geest: noodlotsdemon
levensbedreigende wezens	Geest: noodlotsdemon
Ker, de doodsdemon	Geest: noodlotsdemon: <i>ker</i> (κηρ) (Gr.)
Giganten	Geest: reus, aard-: <i>Giganten</i> = gr. <i>Gigantes</i> (Γίγαντες) (pl.) (Gr.)
geest der voortplanting	Geest: vruchtbaarheidsgeest, mannelijke
Dodengeesten	Geest: ziel: dodengeest (~ van de overledene)
<i>manes piorum</i> 'heilige dodengeesten'	Geest: ziel: dodengeest: <i>manes piorum</i> (pl.) (L/R)
historische	Geschiedenis
antieke	Geschiedenis: Antieke periode (oudheid)
oudheid	Geschiedenis: Antieke periode (oudheid)
klassieke	Geschiedenis: Grieks-Romeinse periode (klassieke tijd) (Gr.- L/R)
in onze tijd	Geschiedenis: Moderne periode
Geschiedenis van Serapis	Geschiedenis: type: cultureel-religieuze elementen, ~ van
pas geboren dieren en kinderen	Geslacht en rijpheid: kind, zuigeling
maagdelijke	Geslacht en rijpheid: maagd, meisje
maagden	Geslacht en rijpheid: maagd, meisje
<i>virgo Vestalis</i>	Geslacht en rijpheid: maagd: term: <i>virgo Vestalis</i> ('Vestaalse maagd') (vuurpriesteres) (L/R)
Kore, de maagdelijke vrouw	Geslacht en rijpheid: maagd: term: κορη (tevens godinnennaam) (Gr.)
maagd (κορη, παρθενος)	Geslacht en rijpheid: maagd: term: κορη (tevens godinnennaam) (Gr.)
maagd (κορη, παρθενος)	Geslacht en rijpheid: maagd: term: παρθενος (Gr.)
volwassen	Geslacht en rijpheid: volwassenheid
vrouwelijke	Geslacht en rijpheid: vrouw
twalf	Getal: twalf
god	God
<i>Sospita</i> 'redster, beschermster'	God: 'Beschermster' (<i>Sospita, Tutela</i>) (L/R)
Tutela	God: 'Beschermster' (<i>Sospita, Tutela</i>) (L/R)
<i>Fascinus</i>	God: 'Fallus' (<i>Fascinus</i>) (L/R)
Juno Caprotina	God: 'Geitengodin' (<i>Caprotina</i>) (L/R)
des Heren	God: 'Heer' (<i>adonai</i>) (Isr.)
<i>Šar apsî</i>	God: 'Koning van de wateren van de diepte' (<i>Šar apsî</i>) (Mes.)
rex Saturnus	God: 'Koning' (<i>Rex</i>) (L/R)
Kore, de maagdelijke vrouw van de god	God: 'Maagd' (κορη) (Gr.)
Philotis	God: 'Minnares' (Φιλωτις) (Gr.)
<i>mater</i>	God: 'Moeder' (<i>Mater</i>) (L/R)
Serapis	God: 'Osiris-Apis' (<i>Serapis</i>) (Eg.)
Dis Pater ('Rijke Vader')	God: 'Rijke Vader' (<i>Dis Pater</i>) (L/R)
('Rijkdom schenkende')	God: 'Schenkster van rijkdom' (Πλουτων) (Gr.)
Junones	God: 'Schenksters van levenskracht' (<i>Iunones</i>) (Kelt.-L/R)
σωτηρ	God: 'Verlosser' (Σωτηρ) (Gr.)
chtonische god	God: aardgod
Goden van het veld en de grond van de	God: aardgod

onderaardse goden	God: aardgod
goden der onderwereld	God: aardgod
der onderwereld.	God: aardgod
van de andere wereld (de onderwereld)	God: aardgod
van de onderwereld	God: aardgod
mensen, maar aan de goden van	God: aardgod
god van de dood	God: aardgod
heer van het absolute leven in de dood	God: aardgod
onderwereld , de heer van het	God: aardgod
van de aard- en	God: aardgodin
aardgodin	God: aardgodin
godin van de opgang van het leven	God: aardgodin
beschermvrouwe	God: beschermgodin
cultuurbrenger	God: cultuurbrenger
de levenskunsten aan de mensen brengen	God: cultuurbrenger
jakhalsgod	God: dierlijk asp.: jakhalsgod
gebonden god	God: gebonden ~
gebonden en opgesloten	God: gebonden ~
fallus in de haard	God: haard, - (geest) van de [zie ook Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)]
geest in de haard	God: haard, - (geest) van de [zie ook Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)]
god in de haard	God: haard, - (geest) van de [zie ook Geest: beschermgeest van het huis: <i>lar familiaris</i> (in de haard) (L/R)]
heiland	God: heiland
verlosser	God: heiland
σωτηρ	God: heiland: term: σωτηρ (σωτειρα) (Gr.)
Griekse sfinx	God: sfinx, Griekse (Gr.)
Syncretistische god	God: syncretistische ~ (uit div. goden samengesteld)
god van de wasdom en de rijkdom der	God: vruchtbaarheidsgod: vegetatiegod (oogstgod, wasdomgod)
god van het groeiende zaad	God: vruchtbaarheidsgod: vegetatiegod (oogstgod, wasdomgod)
vruchtbaarheidsgodin	God: vruchtbaarheidsgodin
godin van bevruchting en geboorte	God: vruchtbaarheidsgodin: godin van de vrouwelijke vruchtbaarheid (bevruchting, geboorte, voortplanting)
godin van de bevruchting en de geboorte	God: vruchtbaarheidsgodin: godin van de vrouwelijke vruchtbaarheid (bevruchting, geboorte, voortplanting)
Junones	Godenstelsel: godengroep: 03. triade van moedergodinnen: 'Iunones' (Kelt.-L/R)
zijn graf om te strijden	Graf: 1. loc.: Memphis (alg.), - van Ptah-Osiris-Sokaris te (Eg.)
schunnige taal (αισχρολογία)	Griekse termen: αισχρολογία
onheil (αρη)	Griekse termen: αρη
κατοχοι, δουλοι, δεσμοι θεου	Griekse termen: δουλος (κατοχος, δεσμος) θεου
ήρωες 'heroën'	Griekse termen: ήρωες
maagd (κορη, παρθενος)	Griekse termen: Κορη
κτημα	Griekse termen: κτημα
μορος (eig. 'deel')	Griekse termen: μορος
gr. νεκυες οί ήμιθεοι	Griekse termen: νεκυες οί ήμιθεοι
('Rijkdom schenkende')	Griekse termen: Πλουτων
Serapis:	Griekse termen: Σαραπις
waterslang Hydra	Griekse termen: ύδρα
naam gr. Philotis	Griekse termen: Φιλωτις
halfgoden	Halfgod: heros
heroën	Halfgod: heros
heros	Halfgod: heros
ήρωες	Halfgod: heros: term: ήρωες (Gr.)
ήμιθεοι	Halfgod: term: ήμιθεος (Gr.)
heersen	Heerschappij (heersen, regering)

bepaald	Heerschappij: beheren (regelen, ordenen, bepalen, beslissen, besluiten)
gezag	Heerschappij: gezag
dienen	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid (dienst, dienen)
dienst [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid (dienst, dienen)
dienst'	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid (dienst, dienen)
godsdienst [+ spatie]	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid (dienst, dienen)
Dienstbaarheid	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid (dienst, dienen)
slavendienst	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid: slavernij
slavernij	Heerschappij: onderwerping: dienstbaarheid: slavernij
sacrale samenleving	Heerschappij: vorm: staat, sacrale
<i>Civitas dei</i>	Heerschappij: vorm: staat, sacrale: 'Civitas dei' (Eur. en MO)
koning	Heerser: koning
<i>rex</i>	Heerser: koning: term: <i>rex</i> (L/R)
<i>Sar apsî</i>	Heerser: koning: term: <i>Sar apsî</i> ('Koning van de wateren van de diepte') (bijnaam van Ea) (Mes.)
koningin	Heerser: koningin
heer [+ spatie]	Heerser: leider
heer:	Heerser: leider
heren	Heerser: leider
meerderen	Heerser: leider
meester	Heerser: leider
hoofdslaf	Heerser: leider der slaven
slaf die leiding gaf aan andere slaven	Heerser: leider der slaven
<i>vilicus</i>	Heerser: leider der slaven: term: <i>vilicus</i> (eveneens slaaf) (L/R)
goddelijke heer	Heerser: leider, goddelijke
goddelijke heren	Heerser: leider, goddelijke
leiders in het huis der	Heerser: leider, goddelijke
leiding in de cultus	Heerser: leider, religieus: leider der (offer)riten
leiding van deze cultus	Heerser: leider, religieus: leider der (offer)riten
<i>vilica</i>	Heerser: leidster der slavinnen: term: <i>vilica</i> (eveneens slavijn) (L/R)
matronen	Heerser: leidster: vrouw des huizes: term: <i>matrona</i> (L/R)
opvolger	Heerser: opvolger
Diana in het heilige woud	Heiligdom: loc.: Nemi, Meer van; woudheiligdom van Diana (1) te (L/R)
huis des levens	Heiligdom: tempel van M3fd-t ('Huis des levens') (Eg.)
tempel van M3fd-t	Heiligdom: tempel van M3fd-t ('Huis des levens') (Eg.)
Saturnus in zijn tempel op het Forum	Heiligdom: tempel van Saturnus te Rome (L/R)
hoofd [+ spatie]	Hoofd
hoorn des overvloeds	Hoorn: overvloeds, - des
geitenvel	Huid: geitenvel
bruidegom	Huwelijk: gemaal
gemaal	Huwelijk: gemaal
beminde	Huwelijk: gemalin
bruid [+ spatie]	Huwelijk: gemalin
bruiden	Huwelijk: gemalin
gemalin	Huwelijk: gemalin
minnende	Huwelijk: gemalin
vrouw van	Huwelijk: gemalin
vrouwen van	Huwelijk: gemalin
omdat zij de vrouwen	Huwelijk: gemalin
zijn vrouw	Huwelijk: gemalin
<i>amatae</i> , 'beminden'	Huwelijk: gemalin: term: <i>amata</i> (Kristensen) (L/R)
naam gr. Philotis	Huwelijk: gemalin: term: <i>φιλωτις</i> (Gr.)
instellingen	Instelling en organisatie: instelling

positie	Instelling en organisatie: status (positie)
was door hun zoon, een slaaf, gesticht	Instelling en organisatie: stichting van een godsdienst (cultus, feest)
feest is in 217 v. Chr. opnieuw ingesteld	Instelling en organisatie: stichting van een godsdienst (cultus, feest)
wensen	Karakter en gedrag: begeerte
levenskunsten	Karakter en gedrag: bekwaamheid: levenskunst (vaardigheden die noodzakelijk zijn in het leven)
vreugde	Karakter en gedrag: blijdschap (vreugde)
ernstige	Karakter en gedrag: ernst (plechtig)
karakter	Karakter en gedrag: karakter
kenmerk	Karakter en gedrag: karakter
kern	Karakter en gedrag: karakter, wezenlijk (essentie, kern)
wezen van de Lares	Karakter en gedrag: karakter, wezenlijk (essentie, kern)
wezenlijk	Karakter en gedrag: karakter, wezenlijk (essentie, kern)
minnende	Karakter en gedrag: liefde
menslievendheid	Karakter en gedrag: medelijden (mededogen, menslievendheid)
gunst	Karakter en gedrag: welgezindheid (gunst, genade, gunstig)
wil [+ spatie]	Karakter en gedrag: wil
Als bruid verkleed	Kleding: type: vrouwenkleding: bruidskleding
gekleed als bruiden	Kleding: type: vrouwenkleding: bruidskleding
matronenkleding	Kleding: type: vrouwenkleding: matronenkleding (L/R)
aarde [voorafgegaan door een spatie]	Kosmografie en geografie: aarde (chtonisch, onderaards, grond)
chtonische	Kosmografie en geografie: aarde (chtonisch, onderaards, grond)
onderaardse	Kosmografie en geografie: aarde (chtonisch, onderaards, grond)
Mater).	Kosmografie en geografie: aarde: 'Moeder Aarde' (<i>Terra Mater</i>) (alg.)
Tellus of Terra	Kosmografie en geografie: aarde: <i>Tellus = Terra</i> (L/R)
Rharische veld	Kosmografie en geografie: gebied: akker, heilige
arvales	Kosmografie en geografie: gebied: akker: term: <i>arvalis</i> (adj.) (L/R)
eigen land	Kosmografie en geografie: gebied: binnenland
buitenland	Kosmografie en geografie: gebied: buitenland
in den vreemde	Kosmografie en geografie: gebied: buitenland
grenzen	Kosmografie en geografie: gebied: grens
heilige grens	Kosmografie en geografie: gebied: grens, heilige
veld	Kosmografie en geografie: gebied: veld
Augeias' rijk	Kosmografie en geografie: land
grond [+ spatie]	Kosmografie en geografie: land
plaats van verrijzenis	Kosmografie en geografie: plaats van dood, verrijzenis en schepping
horen thuis in de mythische wereld	Kosmografie en geografie: plaats, woon-
verblijft	Kosmografie en geografie: plaats, woon-
plaats van werkzaamheid	Kosmografie en geografie: plaats, woon-
woonplaats	Kosmografie en geografie: plaats, woon-
andere wereld	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der goden (andere, onzichtbare, geestelijke wereld)
mythische wereld	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der goden (andere, onzichtbare, geestelijke wereld)
wereld van de dood	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der goden (andere, onzichtbare, geestelijke wereld)
aardse	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der mensen (deze, zichtbare, lichamelijke, aardse, profane wereld)
deze wereld	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der mensen (deze, zichtbare, lichamelijke, aardse, profane wereld)
kenmerkt die deze	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der mensen (deze, zichtbare, lichamelijke, aardse, profane wereld)

wereld der (levende) mensen	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der mensen (deze, zichtbare, lichamelijke, aardse, profane wereld)
kruispunten van wegen of grenzen	Kosmografie en geografie: weg: kruising van wegen
van wegen of grenzen (<i>compita</i>)	Kosmografie en geografie: weg: kruising van wegen: term: <i>compitum</i> (L/R)
afgebeeld	Kunst en schrift: afbeelding
<i>Fascinus</i>	Kunst en schrift: beeld, fallus-: term: <i>fascinum</i> (of -s) (L/R)
beeld van Pluto	Kunst en schrift: beeld, goden-: Pluto (Gr.)
beeld van Saturnus	Kunst en schrift: beeld, goden-: Saturnus (L/R)
kunsten	Kunst en schrift: kunst (ambacht)
afgebeeld met hoorn des overvloeds en	Kunst en schrift: voorstelling: hoorn des overvloeds en offerschaal tesamen met Tutela, Genius of Lares (L/R)
Juno Caprotina (afgebeeld met lans en	Kunst en schrift: voorstelling: Juno Caprotina met lans en schild
Palermo-steen	Kunst en schrift: voorwerp: steen [Palermo-] (Eg.)
Acca Larentia ('Larenmoeder')	Latijnse termen: <i>Acca Larentia</i>
<i>amatae</i> , 'beminden'	Latijnse termen: <i>amatus: amata</i>
geit (<i>capra</i>)	Latijnse termen: <i>caper: capra</i>
<i>Capri palus</i> , 'de geitenvijver', op de	Latijnse termen: <i>caper: Capri palus</i>
<i>caprificus</i> 'de bokkenvijg'	Latijnse termen: <i>caper: caprificus</i>
Juno Caprotina, de 'geitengodin'	Latijnse termen: <i>caper: Caprotina</i>
<i>Civitas dei</i>	Latijnse termen: <i>Civitas dei</i>
<i>Compedes Saturni</i>	Latijnse termen: <i>compedes Saturni</i>
van wegen of grenzen (<i>compita</i>)	Latijnse termen: <i>Compitalia</i>
<i>sub-corona</i> -gebruik	Latijnse termen: <i>corona</i>
Dis Pater ('Rijke Vader')	Latijnse termen: <i>Dis Pater</i>
(<i>Fascinus</i>) <i>qui deus inter sacra Romana</i>	Latijnse termen: <i>fascinum</i>
<i>fatum</i>	Latijnse termen: <i>fatum</i>
slavinnenfeest (<i>feriae ancillarum</i>)	Latijnse termen: <i>feriae ancillarum</i>
<i>feriae servorum</i> ('vakantie der slaven')	Latijnse termen: <i>feriae servorum</i>
Fratres arvales	Latijnse termen: <i>Fratres arvales</i>
<i>Genius</i> 'de verwekker'	Latijnse termen: <i>Genius</i>
<i>homo sacer</i>	Latijnse termen: <i>homo sacer</i>
Junones	Latijnse termen: <i>Junones</i>
karakter van de Lares	Latijnse termen: <i>lar</i>
<i>manes piorum</i> 'heilige dodengeesten'	Latijnse termen: <i>manes piorum</i>
Vesta heet <i>mater</i>	Latijnse termen: <i>mater</i>
matronen	Latijnse termen: <i>matrona</i>
Nonae Caprotinae is een slavinnenfeest	Latijnse termen: <i>Nonae Caprotinae</i>
Ocresia:	Latijnse termen: <i>Ocresia</i>
<i>pontifex maximus</i>	Latijnse termen: <i>pontifex maximus</i>
huis (de <i>regia</i>) van koning Tarquinius	Latijnse termen: <i>regia</i>
lat. <i>religio</i> 'gebonden zijn'	Latijnse termen: <i>religio</i>
<i>rex</i>	Latijnse termen: <i>rex</i>
<i>rex nemorensis</i>	Latijnse termen: <i>rex nemorensis</i>
karakter van de Saturnalia	Latijnse termen: <i>Saturnalia</i>
<i>servorum dies festus</i>	Latijnse termen: <i>servorum dies festus</i>
slaaf (<i>servus</i> 'gevangene, opgeslotene')	Latijnse termen: <i>servus</i>
<i>Sospita</i> 'redster, beschermster'	Latijnse termen: <i>Sospita</i>
naam lat. <i>Tutela</i>	Latijnse termen: <i>Tutela</i>
<i>ver sacrum</i>	Latijnse termen: <i>ver sacrum</i>
<i>vilica</i>	Latijnse termen: <i>vilica</i>
<i>vilicus</i> (een slaaf die leiding gaf aan	Latijnse termen: <i>vilicus</i>
<i>Laneum vinculum</i> 'wollen band'	Latijnse termen: <i>vinculum: laneum vinculum</i>
<i>virgo Vestalis</i> is een slavin	Latijnse termen: <i>virgo Vestalis</i>
overwinningsoffer (<i>vitulatio</i>)	Latijnse termen: <i>vitulatio</i>
haartooi	Lichaam: haar: haardracht (kapsel)
teken vanuit een vijgenboom	Lichaam: handgebaar (teken met de hand)

nachts	Licht en duisternis: nacht
Jesaja	Literatuur: Bijbel: Jesaja (Isr.)
Marcus 10: 45	Literatuur: Bijbel: Marcus (Isr.)
De agricultura	Literatuur: De agricultura (door Cato) (L/R)
Het schild van Herakles	Literatuur: Het schild van Herakles (Ἀσπίς Ἡρακλεους) (door pseudo-Hesiodus) (Gr.)
Naturalis Historia	Literatuur: Naturalis Historia (door Plinius Secundus Maior) (L/R)
Περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσιριδος	Literatuur: Over Isis en Osiris (Περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσιριδος) (door Plutarchus) (Gr.)
Plutarchus (Βιοὶ παραλληλοὶ)	Literatuur: Parallele levens (Βιοὶ παραλληλοὶ) (door Plutarchus) (Gr.)
Piramideteksten	Literatuur: Piramideteksten (Eg.)
Πολιτικά	Literatuur: Politica (Πολιτικά) (door Aristoteles) (Gr.)
Macrobius (Saturnalia)	Literatuur: Saturnalia (door Macrobius) (L/R)
Commentaar op de Aeneis	Literatuur: Servii Grammatici qui feruntur in Vergilii carmina commentarii (commentaar op de Aeneis, Bucolica en Georgica) (door Servius grammaticus) (L/R)
Νομοὶ	Literatuur: Wetten (Νομοὶ) (door Plato) (Gr.)
lot [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Lot
noodlot	Lot: noodlot (noodlotsmacht)
fatum	Lot: noodlot: term: <i>fatum</i> (L/R)
μορος	Lot: noodlot: term: <i>μορος</i> (Gr.)
beschermende kracht	Macht en kracht: beschermende kracht
de uitvoerders van hun macht	Macht en kracht: chtonische macht
machten van de dood	Macht en kracht: dood (duisternis, onderwereld, kwaad), macht van de
scheppende kracht	Macht en kracht: leven en vruchtbaarheid, kracht (macht) van; vrouwelijk
vrouwelijke energie bij de opgang van	Macht en kracht: leven en vruchtbaarheid, kracht (macht) van; vrouwelijk
zegevierende kracht van de vrouwen	Macht en kracht: leven en vruchtbaarheid, kracht (macht) van; vrouwelijk
macht	Macht en kracht: macht (machtig) (alg.)
fallusteken heeft beschermende kracht	Macht en kracht: magische kracht van de amuletten (bracteaten)
fallusteken heeft beschermende kracht	Macht en kracht: magische kracht van het menselijk lichaam: fallus
leven en dood en er	Macht en kracht: object: leven en dood, macht over
<i>Fascinus</i>	Magie en mantiek: magie: term: <i>fascinum</i> (of -s) (L/R)
orakelspreuk	Magie en mantiek: mantiek
omina	Magie en mantiek: mantiek, type: op basis van een <i>omen</i>
met heiligheid bekleed	Mens: heilige mens
<i>homo sacer</i>	Mens: heilige mens: term: <i>homo sacer</i> (L/R)
ass. <i>amelu</i> 1. 'mens', 2. 'slaaf'	Mens: term: <i>amelu</i> (Mes.)
stammen	Mens: volk
volk	Mens: volk
ass. <i>amelu</i> 1. 'mens', 2. 'slaaf'	Mes. termen: <i>amelu</i>
<i>Šar apsî</i>	Mes. termen: <i>šarru: Šar apsî</i>
mythe	Mythe
mythische	Mythe
Apollo na de moord op Python	Mythe: Apollo's slachting van Python (Gr.)
mythe van de Gigantomachie	Mythe: De strijd tussen de Olympische goden en de Giganten (Gigantomachie) (Gr.)
Wegens de moord op zijn kinderen moet	Mythe: Herakles' moord op zijn kinderen en zijn verbanning (Gr.)
De werken van Herakles	Mythe: Herakles' twaalf werken (Gr.)
met Kerberos).	Mythe: Herakles' twaalf werken: Herakles' strijd met Kerberos (Gr.)
legende van Romulus	Mythe: Romulus (legende) (L/R)

legende van Servius Tullius	Mythe: Servius Tullius (legende) (L/R)
redde de slavin Tutela of Philotis	Mythe: Tutela's redding van Rome (sage) (L/R)
Mythologie	Mythologie
mythologische	Mythologie
mythologie verhaalt	Mythologie: Herakles, ~ van (Gr.)
verdwenen, vrijgemaakt om te verrijzen	Mythologie: thema: tijdelijke verdwijning en wederopstanding van de vruchtbaarheidsgod
verdwijnen en terugkeren naar hun	Mythologie: thema: tijdelijke verdwijning en wederopstanding van de vruchtbaarheidsgod
verdwijnt daarna (zoals de Babylonische	Mythologie: thema: tijdelijke verdwijning en wederopstanding van de vruchtbaarheidsgod
cultuslegende of ontstaanslegende	Mythologie: type: cultus- (ontstaans-) (cultuslegende)
ebed Jahweh	NW-Sem. termen: 'ebed Jahweh
Laren-offer	Offer: ~ aan de Lares (L/R)
offeraar aan de Lares	Offer: ~ aan de Lares (L/R)
Offers aan de Lares	Offer: ~ aan de Lares (L/R)
offert aan de god in de haard	Offer: ~ aan de Lares (L/R)
de hoofdslaaf, aan de Lar familiaris	Offer: ~ aan de Lares (L/R)
offerden aan Juno	Offer: ~ aan Juno (L/R)
hem te offeren	Offer: ~ aan Mars (1) (L/R)
offerhandeling	Offer: asp.: offerhandeling (alg. en div.)
offer gedood	Offer: asp.: offerhandeling: doden van het offerdier (mens)
offerdood	Offer: asp.: offerhandeling: doden van het offerdier (mens)
zoenoffer	Offer: doel: zoenoffer
<i>ver sacrum</i>	Offer: naam: 'Ver sacrum' (L/R)
<i>vitulatio</i>	Offer: naam: 'Vitulatio' (L/R)
<i>vitulatio</i>	Offer: obj.: dierenoffer: runderoffer: kalfsoffer: term: <i>vitulatio</i> (L/R)
oogst van het volgend voorjaar	Offer: obj.: oogstoffer
overwinningsoffer	Offer: rel.: overwinningsoffer
paarden van Diomedes	Paard: Diomedes, paarden van (Gr.)
<i>regia</i>	Paleis: term: <i>regia</i> (L/R)
Hesperiden uit de tuin	Paradijs: 'Tuin der Hesperiden' (Gr.)
priester [+ spatie]	Priester
priesteresse	Priester: functie: priesteres
priestercollegium	Priester: groep (priestercollegium, -familie)
Fratres aruales	Priester: groep: 'Fratres Aruales' (L/R)
Vestaalse maagd	Priester: groep: 'Vestaalse maagden' (L/R) (vuurpriesteressen van Vesta)
<i>amatae</i> , 'beminden'	Priester: groep: 'Vestaalse maagden': 'Amatae' (Kristensen) (L/R) (vuurpriesteressen van Vesta)
virgo Vestalis	Priester: groep: 'Vestaalse maagden': term: <i>virgines Vestales</i> (L/R) (vuurpriesteressen van Vesta)
priester van Horus en Anubis	Priester: spec. god: Anubis-priester (Eg.)
priester van Diana	Priester: spec. god: Diana-priester (L/R)
priester van Horus en Anubis	Priester: spec. god: Horus-priester (Eg.)
bracht het Laren-offer	Priester: spec. god: Laren-priester (L/R)
priesteresse van de god in de haard	Priester: spec. god: Laren-priesteres (L/R)
priester van Vesta	Priester: spec. god: Vesta-priester (L/R)
<i>pontifex maximus</i>	Priester: term: <i>pontifex maximus</i> (L/R) (hoogste rel. leider)
<i>rex nemorensis</i>	Priester: term: <i>rex nemorensis</i> (L/R) (priester-slaaf van Diana)
<i>vilica</i>	Priester: term: <i>vilica</i> (L/R) (priesteres-slavin van de Laren)
<i>vilicus</i>	Priester: term: <i>vilicus</i> (L/R) (priester-slaaf van de Laren)
herdenking	Psychologie: gedachte: herinnering (geheugen, in herinnering roepen, herdenken)
herdenkt	Psychologie: gedachte: herinnering (geheugen, in herinnering roepen, herdenken)

herinnering	Psychologie: gedachte: herinnering (geheugen, in herinnering roepen, herdenken)
houding t.o.v. de dienstbaarheid	Psychologie: houding t.o.v. de dienstbaarheid
handelingen en spreuken reinigen	Reiniging en verzorging: reiniging(srite): door spreuken en rituele handelingen
reiniging van de stal van Augeias	Reiniging en verzorging: reiniging, gewone: reiniging van de stal van Augeias (Gr.)
terugkeren	Reis: terugkeer (wederkeer)
de stad uit	Reis: vertrekken (achterlaten, verlaten)
volgen [+ spatie]	Reis: volgen
volgen (<i>shms</i>)	Reis: volgen: term: <i>shms</i> (Eg.)
naar het buitenland trekken	Reis: volksverhuizing (migratie, emigratie, immigratie)
godsdiens t	Religie
religie	Religie
nl. godsdiens t	Religie: term: <i>godsdiens</i> t (Germ.)
religio	Religie: term: <i>religio</i> (L/R)
heilig	Religieus fenomeen: heiligheid (sacraal)
sacrale	Religieus fenomeen: heiligheid (sacraal)
consecratie	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging (inzegening, wijding, consecratie)
<i>sacrum</i>	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: term: <i>sacer</i> (adj.) (L/R)
als slaaf gewijd	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding tot slaaf
wijding tot slaaf	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding tot slaaf
gewijd aan de goden	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding van een persoon of dier aan een god
gewijd wordt aan de god	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding van een persoon of dier aan een god
aan de goden gewijd	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding van een persoon of dier aan een god
aan de goden der onderwereld gewijd	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding van een persoon of dier aan een god
wijding in de Ver sacrum	Religieus fenomeen: heiligheid: heiliging: wijding van een persoon of dier aan een god
mystieke	Religieus fenomeen: mystiek
heilig voorwerp	Religieus voorwerp (cultusobject, heilig voorwerp)
heilige onderpanden	Religieus voorwerp (cultusobject, heilig voorwerp)
ritueel	Rite
bij de huiselijke haard van de familie die hun plaats hebben bij de haard	Rite: huisritueel (private cultus)
deel aan de huiselijke	Rite: huisritueel (private cultus)
verering bij de haard	Rite: huisritueel (private cultus)
ingewijd is in het geheim van leven en inwijden in het mysterie van de dood	Rite: initiatierite: Inwijding in het geheim van leven en dood
inwijdingsrite maakte hen tot bruiden	Rite: initiatierite: inwijding van de Vestaalse maagd tot bruid (L/R)
Vestaalse maagden, omdat hij hen	Rite: initiatierite: inwijding van de Vestaalse maagd tot bruid (L/R)
slaaf tot koning	Rite: initiatierite: kroningsrite (tot koning verheffen)
openbare plaatsen	Rite: openbare ~ (publieke cultus)
publieke cultus	Rite: openbare ~ (publieke cultus)
heilige handeling	Rite: rituele handeling (cultushandeling, religieuze handeling) (alg. en div.)
rituele handelingen	Rite: rituele handeling (cultushandeling, religieuze handeling) (alg. en div.)
bekleed met een geitenvel	Rite: rituele handeling: op een dierenhuid gaan zitten of zich erin hullen
verkoop is een heilige handeling	Rite: rituele handeling: verkoop van een krijgsgevangene (L/R)
<i>sub-corona</i> -gebruik	Rite: volksgebruik: 'Sub-corona'-gebruik (L/R)

Hades-runderen	Rund: Hades-runderen (onderwereldrunderen) (Gr.)
Augeias' runderen	Rund: Hades-runderen: runderen van Augeias (Gr.)
runderen van Geryones	Rund: Hades-runderen: runderen van Geryoneus (Gr.)
Kretenzische stier	Rund: stier, Kretenzische (Gr.) (gedood door Herakles)
verwerkelijking	Schepping: verwerkelijken
verwerkelijkt	Schepping: verwerkelijken
Servius Tullius voort	Schepping: voortbrengen
voortplanting	Schepping: voortbrengen
geslachtleven	Seksualiteit
seksueel gedrag	Seksualiteit
Seksuele	Seksualiteit
<i>Fascinus</i>	Seksualiteit: fallus: term: <i>fascinum</i> (of -s) (L/R)
minnen	Seksualiteit: geslachtsdaad
orgie	Seksualiteit: orgie (losbandigheid)
ontrouwe	Seksualiteit: promiscuïteit (overspel, echtbreuk, overspelige, ontrouw)
bevrucht	Seksualiteit: verwekking, ontvangenis en zwangerschap
verwekt	Seksualiteit: verwekking, ontvangenis en zwangerschap
waterslang	Slang: waterslang (alg.)
waterslang Hydra	Slang: waterslang: term: <i>ύδρα</i> (Gr.)
deelname	Sociologie: deelneming
namen deel aan	Sociologie: deelneming
gemeenschappen	Sociologie: gemeenschap (groep, genootschap)
volgelingen	Sociologie: gemeenschap van het gevolg
volgelingen (<i>shmśw</i>)	Sociologie: gemeenschap van het gevolg: term: <i>shmśw</i> (Eg.)
huisgenoten	Sociologie: gemeenschap van het huis (huisgenoten)
leger [+ spatie]	Sociologie: gemeenschap, militaire
religieuze gemeenschappen	Sociologie: gemeenschap, religieuze (cultus-, geloofs-; secte, orde)
maatschappelijk leven	Sociologie: maatschappij (samenleving, sociaal)
samenleving	Sociologie: maatschappij (samenleving, sociaal)
sociale	Sociologie: maatschappij (samenleving, sociaal)
gezagsverhouding	Sociologie: relatie tussen heer en dienaar
Deze relatie blijkt uit	Sociologie: relatie, seksuele
steen	Steen
aan te vallen	Strijd en vrede: aanval
vijand	Strijd en vrede: antagonisme
monsters	Strijd en vrede: antagonisme: monster
bedreiging	Strijd en vrede: bedreiging
belegerde	Strijd en vrede: bedreiging
afweren	Strijd en vrede: beschermen
beschermende	Strijd en vrede: beschermen
bewaakt	Strijd en vrede: beschermen
Gebonden zijn	Strijd en vrede: gebondenheid (onvrijheid, afhankelijkheid, gehechtheid)
gebondenheid	Strijd en vrede: gebondenheid (onvrijheid, afhankelijkheid, gehechtheid)
onvrijheid	Strijd en vrede: gebondenheid (onvrijheid, afhankelijkheid, gehechtheid)
afhankelijk	Strijd en vrede: gebondenheid, onvrijheid, afhankelijkheid, gehechtheid
onvrij	Strijd en vrede: gebondenheid, onvrijheid, afhankelijkheid, gehechtheid
religio	Strijd en vrede: gebondenheid: term: <i>religio</i> (L/R)
opgesloten	Strijd en vrede: gevangenschap (gevangenneming, opsluiting)
koloniën te stichten	Strijd en vrede: kolonisatie
gaven zich over	Strijd en vrede: overgave
zich aan de vijand over te geven	Strijd en vrede: overgave

overwinnen	Strijd en vrede: overwinning (verslaan)
overwinning	Strijd en vrede: overwinning (verslaan)
zegevierende	Strijd en vrede: overwinning (verslaan)
dood overwinnen	Strijd en vrede: overwinning op de dood
het huis der dienstbaarheid de dood	Strijd en vrede: overwinning op de dood
in de dood kan hij deze overwinnen	Strijd en vrede: overwinning op de dood
overwinnen van de dood	Strijd en vrede: overwinning op de dood
overwinning op de	Strijd en vrede: overwinning op de dood
strijd	Strijd en vrede: strijd
Horus in zijn strijd tegen Seth	Strijd en vrede: strijd tussen goden: Horus en Seth (Eg.)
Gigantomachie	Strijd en vrede: strijd, kosmische: Gigantomachie (Gr.)
steengevecht	Strijd en vrede: strijd: steengevecht
verzoening	Strijd en vrede: verzoening (gunstig stemmen, geruststellen)
geit was het symbool van bevruchting	Symboliek: geit als symbool van vruchtbaarheid (seksualiteit)
schunnige taal hoort bij het menselijk	Symboliek: obscene taalgebruik als symbool (teken) van seksualiteit
personificatie	Symboliek: personificatie als symbool
Aphroditisch symbool	Symboliek: symboliek van de seksualiteit
Seksuele symbolen	Symboliek: symboliek van de seksualiteit
vrouwelijke seksualiteit vormt de kern	Symboliek: symboliek van de seksualiteit
teken van heiligheid	Symboliek: teken van heiligheid
fallusteken	Symboliek: teken, fallus-
vijg is Aphroditisch symbool	Symboliek: vijg als symbool van vruchtbaarheid (seksualiteit)
vocht (<i>lac</i>) uit de vijgenboom, idem	Symboliek: vocht (<i>lac</i>) uit de vijgenboom als symbool van vruchtbaarheid (seksualiteit)
opdracht	Taal: bevel (machtswoord, goddelijk woord, aanwijzing, opdracht)
sage	Taal: epiek: sage
gebed	Taal: gebed
gesmeekt	Taal: gebed: smeekbede
godspraak	Taal: godspraak
<i>fatum</i> (eig. 'godspraak')	Taal: godspraak: term: <i>fatum</i> (L/R)
Cultuslied	Taal: lied (zang, cultuslied)
benaming	Taal: naam (noemen)
genoemd	Taal: naam (noemen)
naam	Taal: naam, persoons-
schunnige taal	Taal: obscene ~ (schunnige, seksueel getinte ~)
schunnige taal (αἰσχρολογία)	Taal: obscene ~: term: αἰσχρολογία (Gr.)
overlevering	Taal: overlevering
raadpleging	Taal: raad(geving, -pleging)
spreekt	Taal: spraak (spreken)
spreuken	Taal: spreuk
teksten	Taal: tekst
tijd [+ spatie]	Tijd
voorjaar	Tijd: jaargetijde: lente (voorjaar)
<i>ver sacrum</i>	Tijd: jaargetijde: lente: term: <i>ver sacrum</i> ('heilige lente') (offergebruik) (L/R)
winter	Tijd: jaargetijde: winter
zomers	Tijd: jaargetijde: zomer
augustus	Tijd: maand (mod.): augustus
juli	Tijd: maand (mod.): juli
oud.	Tijd: temporaliteit: ouderdom
ouder	Tijd: temporaliteit: ouderdom
gescheiden	Twee: splitsing (scheiding, loskoppeling)
offerschaal	Vat: offerschaal
krans	Vegetatie: krans (van vegetatie)
<i>corona</i>	Vegetatie: krans: term: <i>corona</i> (L/R)
vocht uit de boom	Vegetatie: plantensap (boomvocht)

vocht (<i>lac</i>) uit de vijgenboom	Vegetatie: plantensap: term: <i>lac</i> (L/R)
appels der Hesperiden	Vegetatie: toverkruid: levenskruid: appels der verjonging of gouden appels van de Hesperiden (Gr.)
vijg	Vegetatie: vrucht: vijg
heilige woud	Vegetatie: woud, heilig
<i>nemorensis</i>	Vegetatie: woud, heilig: term: <i>nemus</i> (L/R)
zaad	Vegetatie: zaad (kiem)
bevrijding	Verlossing
losprijs	Verlossing
verlossend werk	Verlossing
ritueel bevrijd	Verlossing: type: bevrijding, rituele
boeien ontdaan	Verlossing: type: bevrijding, rituele
vrijgemaakt	Verlossing: type: bevrijding, rituele
vrijlating van Saturnus	Verlossing: type: bevrijding, rituele
behoud	Verlossing: type: redding (behoud)
redd	Verlossing: type: redding (behoud)
vrij van	Verlossing: type: vrijstelling
vrijgesteld	Verlossing: type: vrijstelling
herleven.	Verrijzenis en wedergeboorte: tot leven wekken (opwekking uit de dood)
doen het leven verrijzen	Verrijzenis en wedergeboorte: tot leven wekken (opwekking uit de dood)
doen opgaan	Verrijzenis en wedergeboorte: tot leven wekken (opwekking uit de dood)
Ze zorgen voor zijn verrijzenis	Verrijzenis en wedergeboorte: tot leven wekken (opwekking uit de dood)
richten hem op	Verrijzenis en wedergeboorte: tot leven wekken: door oprichting
opgaat	Verrijzenis en wedergeboorte: verrijzenis (opgang)
opgaan	Verrijzenis en wedergeboorte: verrijzenis (opgang)
opgang	Verrijzenis en wedergeboorte: verrijzenis (opgang)
verrijst	Verrijzenis en wedergeboorte: verrijzenis (opgang)
verrijzen	Verrijzenis en wedergeboorte: verrijzenis (opgang)
wederopstanding	Verrijzenis en wedergeboorte: wedergeboorte
Als bruid verkleed	Verschijning: illusie: imitatie
als matronen verkleed	Verschijning: illusie: imitatie
droegen de haartooi der matronen	Verschijning: illusie: imitatie
gekleed als bruiden	Verschijning: illusie: imitatie
slavinnen droegen tijdens de Nonae	Verschijning: illusie: imitatie
fallus in de haard	Verschijning: overig specifiek: fallus in de haard
treedt op in de plaats van	Verschijning: substitutie
offerdood wordt vervangen door	Verschijning: substitutie van de offerdood door ballingschap
offerdood vervangen worden door van de offerdood door ballingschap	Verschijning: substitutie van de offerdood door ballingschap
vervanging van de wijding in de Ver slavernij verving de offerdood	Verschijning: substitutie van de offerdood door ballingschap
vertegenwoordig	Verschijning: substitutie: vertegenwoordiging
verdwijnt	Verschijning: verdwijning
Stymphalische vogels	Vogel: Stymphalische vogels (Gr.)
boeien	Voorwerp: band
<i>vinculum</i>	Voorwerp: band: term: <i>vinculum</i> (L/R)
voetboeien	Voorwerp: band: voetboei
<i>Compedes</i>	Voorwerp: band: voetboei: term: <i>compes</i> (L/R)
koopwaar	Voorwerp: handelswaar (koopwaar)
wollen	Voorwerp: wol
<i>Laneum</i>	Voorwerp: wol: term: <i>laneus</i> (adj.) (L/R)
haard	Vuur: haard(vuur) (huiselijk vuur)
toezicht	Waarneming: zien: toezicht (uitzien op)

schild	Wapen: schild
lans	Wapen: speer (lans)
<i>Capri palus</i>	Wateren: meer: term: <i>palus, capri</i> ('geitenvijver') (op de Campus Martius) (L/R)
heil [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Welzijn en ziekte: heil
zegen	Welzijn en ziekte: heil
lijdt	Welzijn en ziekte: lijden
misoogst	Welzijn en ziekte: misoogst
onheil	Welzijn en ziekte: onheil
αη	Welzijn en ziekte: onheil: term: αη (Gr.)
rijkdom	Welzijn en ziekte: rijkdom (welvaart)
rijke	Welzijn en ziekte: rijkdom (welvaart)
welvaart	Welzijn en ziekte: rijkdom (welvaart)
rijkdom der aarde	Welzijn en ziekte: rijkdom der aarde (goede oogst, aardzegen)
rijkdom der onderwereld	Welzijn en ziekte: rijkdom der onderwereld
Dis	Welzijn en ziekte: rijkdom: term: <i>dis</i> (adj.) (L/R)
('Rijkdom schenkende')	Welzijn en ziekte: rijkdom: term: πλουτος (adj.) (god) (Gr.)
werkzaamheid	Werkzaamheid
offer werd vermengd	Werkzaamheid: bereiden: mengen
beweegt hij	Werkzaamheid: bewegen (zich -)
gebonden	Werkzaamheid: binden
werken	Werkzaamheid: daad, helden-
werken van Herakles	Werkzaamheid: daad, helden-: werken van Herakles (Gr.)
bebouwing	Werkzaamheid: ec. -: landbouw (akkerbouw)
oogst [voorafgegaan door een spatie]	Werkzaamheid: ec. -: oogst
helpen	Werkzaamheid: helpen (hulp)
hulp	Werkzaamheid: helpen (hulp)
staan Horus terzijde	Werkzaamheid: helpen (hulp)
leven onder de mensen te brengen	Werkzaamheid: onderhouden, verzorgen
onderhoud	Werkzaamheid: onderhouden, verzorgen
zorgde voor	Werkzaamheid: onderhouden, verzorgen
zorgden	Werkzaamheid: onderhouden, verzorgen
zorgen voor	Werkzaamheid: onderhouden, verzorgen
verbroken	Werkzaamheid: opheffen
richten hem op	Werkzaamheid: oprichten (rechttop zetten)
arbeid	Werkzaamheid: werken (arbeiden, zwoegen)
werk [+ spatie]	Werkzaamheid: werken (arbeiden, zwoegen)
zwoegt	Werkzaamheid: werken (arbeiden, zwoegen)
levenswetten	Wet en orde: orde of wet, kosmische (levens-)
fatum	Wet en orde: orde of wet, kosmische (levens-): term: <i>fatum</i> (L/R)
gezagswisseling plaats tussen heer en	Wet en orde: orde, tegen-
gezagswisseling tussen heer en slaaf	Wet en orde: orde, tegen-
ritueel omgekeerd	Wet en orde: orde, tegen-
rituele omkering	Wet en orde: orde, tegen-
Verkiezing van een slaaf tot koning	Wet en orde: orde, tegen-
sacraal recht	Wet en orde: recht, sacraal
sacrale constitutie	Wet en orde: recht, sacraal
buiten het recht	Wet en orde: recht: rechteloosheid (buiten het recht vallend)
rechten	Wet en orde: recht: toestemming (i.t.t. plicht)
garantie	Wet en orde: recht: waarborging (rechtszekerheid, garantie)
waarborg	Wet en orde: recht: waarborging (rechtszekerheid, garantie)
Besluiten	Wet en orde: recht: wettelijk besluit
wetten	Wet en orde: wet
sacrale regelingen	Wet en orde: wet: voorschrift, sacraal
heiligheid overgang van krijgsgevangene	Wisseling: overdracht van heiligheid
overgang	Wisseling: overgang

Syncretistische	Wisseling: religieuze verandering: overnemen van vreemde religieuze elementen: <u>syncretisme</u> (overnemen en samengaan van vreemde religieuze elementen)
vergoddelijkt	Wisseling: statusverandering: verheffing: vergoddelijking (apotheose)
Helios opgaat	Zon: zonsopgang

¹ Kristensen 1